

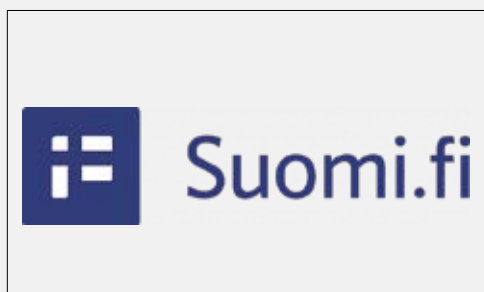
SYNLIGT RESULTAT

En stark drivkraft
i skogsarbetet

LÄSARFRÅGAN
Kan andelar i samfällid
skog vara säkerhet
för lån?

s. 16

Hjälp med deklarationen.
Ge någon annan rätt att sköta.

s. 5

Var prismetveten
– konkurrensutsätt

s. 22

Alholmens Kraft
ökar andelen bibränslen

BÄSTA SKOGSÄGARE

Ibland måste man stanna upp och reflektera över var man är. Gör vi vad vi förväntas göra, vad har blivit gjort och hur skall vi gå framåt? Omvärlden förändras ständigt och skogsvårdsföreningen följer ständigt med hur verksamhetsomgivningen förändras. Med jämna mellanrum uppdateras vår vision inför framtiden. För att uppnå visionen måste det också läggas upp en vettig strategi för hur vi skall nå våra mål och visioner.

I veckan sände vi ut en e-postenkät till alla våra medlemmar. Vi hoppas att alla besvarar enkäten och ger sin syn på föreningen, våra tjänster och vad ni önskar inför framtiden. I tidigare strategiprocesser har förtroendevalda, personal och den operativa ledningen varit engagerade. De tidigare strategiprocesserna har fungerat mycket väl och skogsvårdsföreningen har utvecklats till en stark och nära partner i frågor som rör skog och skogsbruk, i alla dess former. Under de senaste decennierna har dock mycket skett inom skogsbruket och bland skogsägarna. Den förr så typiske manliga, självverksamma skogsägaren, bosatt på landsbygden, är inte längre så typisk bland föreningens medlemmar. Dagens skogsägarkår speglar på ett nytt sätt samhället i övrigt. Både kvinnor och män, unga och gamla oberoende av boningsort finns representerade bland våra medlemmar och ger en mer varierande uppgift för

Vi engagerar medlemskåren i vår strategiprocess

föreningen. Nya serviceformer till skogsbruket efterfrågas och självverksamheten flyttar mer och mer över på skogsodling och skötsel av ungskogar. Det är därför som vi nu engagerar hela medlemskåren i vår strategiprocess. Vi vill höra vad som är era behov av service. Ja visst kommer vi att arbeta med traditionell skogsvårdsverksamhet, fullmaktsaffärer och drivningstjänst som tidigare. Men vi vill också jobba med det som i övrigt efterfrågas. Tjugo minuter av eftertanke och funderingar över ert skogsägarintresse ger oss viktig färdkost inför framtiden.

Ett exceptionellt skogsår går sakteliga mot sitt slut. Virkesmarknaden har gått för högtryck. Avverkningsmängderna i Finland kommer troligen upp till rekordnoteringar, med hyfsade priser på virket. Nu ser vi en lätt nedgång i prisbild och den mest aktiva iver från uppköparna har avtagit.

Prognoserna inför ett nytt år ser i alla fall lovande ut med tanke på behov av virke och prisbildning. Alla industrisektorer går med bra lönsamhet och marknaderna drar.

Många skogspolitiska frågor har också debatterats intensivt inom EU i år. Den nordiska modellen för skogsbruk och skogsskötsel har inte tillräcklig vikt i de olika strategier och direktiv som nu behandlas i Bryssel. Skogssektorn och markägargorganisationerna bevakar dessa frågor och försöker få gehör för våra förhållanden. Mest aktuellt är EU:s klimatpaket för skogsbruket med Biodiversitetprogram, Taxonomi och kraven för kolbindning. Tyvärr är behandlingen av enbart politisk natur där vetenskapen och forskningen inte har en ledande roll.

Så här i årets mörkaste tider infinder sig önskan om snö och minusgrader, förutsättningen för ett

aktivt liv i skog och mark. Jag hoppas på en fin skogsvinter och önskar alla en Fridfull Juletid och ett Gott Nytt År.

KENNETH PÅHLS
STYRELSENS
ORDFÖRANDE

SKOGSVÅRDSFÖRENINGEN ÖSTERBOTTEN

Privatskogar:	490 700 ha
Skogsmark	569 000 ha
Tvinmark	14 900 ha
Impediment el. mots.	16 700 ha
Skogsfast. medelareal	23 ha
Totalvolym:	68 milj. m ³
I medeltal på skogsmark:	121,9 m ³ /ha
Medeltillväxt:	3,54 milj.m ³ /år
Avverkningsvolym:	1,5 milj.m ³ /år
Försäljningsvolym:	1,3 milj.m ³

www.skogsvardsforeningen.fi

Skogsägarna

Skogsvårdsföreningen är skogsägarnas egna förening i Österbotten. Hos oss behandlas alla skogsägare jämlikt. Du som medlem kan alltid be om råd i anknäring till din skog, det må sedan gälla virkeshandel, skogsvård, skogsbeskattning, fastighetsförmedling eller naturskydd. Vi arbetar nära dig och sysselsätter lokalt, våra skogsfackmän, skogsarbetare och lokala entreprenörer känner väl till ditt område.

NY LOGO FÖR SKOGSVÅRDSFÖRENINGARNA

Skogsvårdsföreningarnas logotyper har uppdaterats. Detta med ny font och flera färger i den grafiska illustrationen, som är ett så bra kännetecken för skogsvårdsföreningarna. Det som skiljer är att logon nu har flera nyanser av grönt.

I detta nummer har vi infogat det grafiska elementet och i början av nästa år, 2022, tar vi nya logon i bruk i sin helhet.

Skogsägarna
Svf Österbotten

ÄR DU SERIETECKNARE?

Vår tidigare serietecknare har gått vidare till andra uppdrag och vi undrar nu om det finns någon serietecknare där ute i de österbottniska stugorna som skulle vilja teckna åt oss? Vi efterlyser förstas serier med skogsanknytning.

Om du känner att detta kan vara något för dig, ta kontakt med Charlotta Frantz, tel 0500 568 804 eller per e-post charlotta.frantz@svf.fi.

Årets transportföretag inom skogsbranschen 2021

verksam i Österbotten och Södra Österbotten

Kuljetus Haavisto Oy som varit verksamt sen 1960-talet är ett österbottniskt familjeföretag, där en andra generations företagare håller i tyglarna.

TEXT: JOHANNA HAVERI
FOTO: TERO NURMI

Föreningen Metsäalan kuljetusyritt- äjät ry utsåg Kuljetus Haavisto Oy från Ömossa i Kristinestad till årets transportföretag inom skogsindustrin. Familjen Haavistos företag transporterar virke både inom Österbotten och Södra Österbotten. Företagarbröderna Tapio och Jukka Haavisto är en andra generationens transportföretagare, som har tagit över företagsverksamheten som inleddes av föräldrarna. Även två andra bröder arbetar inom företaget.

– Yrkesvalet var enkelt, för vi växte upp med växelspaken i handen, skratrar Tapio Haavisto.

Haavistos föräldrar Matti och Tellervo inledde företagsverksamheten år 1963 med att med traktor transportera stockar till sågverket. Några år senare investerade man i sin första lastbil. Tapio minns att han redan som liten grabb följde med föräldrarna på virkeskörningar. I ett av hans tidigaste minnen står han i det lilla utrymmet bakom pappans säte i lastbilen och följer med trafiken.

– Jag lärde mig mycket bara genom att betrakta, men redan som ung klättrade jag upp i kranen för att öva, om pappa lämnade sin plats för en stund.

Han säger att han aldrig behövt lära sig att backa med lastbilar eller använ-

da virkeskran, för de kunskaperna har han alltid besuttit.

Ett sant familjeföretag

Utöver bröderna Haavisto arbetar inom transportföretaget även Tapios fru Raija, samt deras son Kari. Dessutom fungerar ytterligare en son, Petteri, via sitt eget företag som Kuljetus Haavistos underleverantör.

– Även Jukkas söner arbetar här, och dotterns make går för tillfället i lärlingsutbildning hos oss, räknar Tapio upp.

När Tapio och Raija gifte sig på 1980-talet, hade Raija i början en syteljé. Efter ett tag byttes symaskinen trots allt ut mot en större maskin, när hon tog kombinationskörkort.

– Först var det bara körningar till fabriken nu som då, men den dagen kom när jag blev tvungen att hämta en last från skogen. Det slutade med att jag huvudsakligen körde virke i tio års tid, drar sig Raija till minnes.

Kvinnor bakom ratten i virkesfordon var ännu inte vid millennieskiftet någon särskilt vanlig syn, men ännu mer sällsynt var det på 1970-talet när bröderna Haavistos mamma Tellervo körde virke. Tapio minns hur han som minderårig var mammans hjälpskusk, när hon transporterade virke till ham-

Kuljetus Haavisto har 14 egna fordonskombinationer samt en egen 1000 m² stor servicehall.

Tapio och Raija Haavisto har redan länge varit aktivt verksamma inom föreningen Metsäalan Kuljetusyrittäjäät och nu belönades det arbetet med ett betydelsefullt erkännande.

nen. Tapio lastade på och sen körde de pappa Matti till mötes, bytte bilar och gjorde en ny runda.

Stor tillväxt detta årtusende

I början av 2000-talet ändrade UPM sina körningsarrangemang och valde även Kuljetus Haavisto till en av deras

nyckelföretagare, som fick mer ansvar och fler körningar. På den tiden slutade Raija köra och började sköta kontoret och körningsarrangemang istället. Nyckelföretagandet förde med sig mer arbete och företaget växte kraftigt. På 20 år har kombinationsfordonens antal vuxit till 14. Företaget har 16 anställda, företagarna inräknade, och dessutom fyra underleverantörer, som beroende på situationen gör Haavistos körningar med flertalet bilar.

Mer arbete innebär även det, att virke körs inom två skogsvårdsföreningars områden. Kari Haavisto sköter rätt självständigt Skogsvårdsföreningen Österbottens körningar och körningsarrangemang och mamman sköter övrigt pappersarbete.

– Utan Raijas insats skulle ekvationen inte gå ihop. Med en bil kör vi metallskrot och de andra bilarna kör trävaror. Under de senaste tio åren har i synnerhet transporten av energivirke ökat, räknar Tapio.

Än så länge råder det ingen brist på förare, men Tapio är något orolig över att transport inom skogsindustrin inte längre tycks locka nya förare. Transport av virke och skogsarbete är en teknikgren, och att enbart kunna framför en fordonskombination räcker inte.

Arbetet i skogen kräver omsorgsfullhet, så att man inte skadar utrustningen eller skogen, vet Tapio Haavisto.

Virkeshandeln avvaktande

Positiva förväntningar gällande ökad användning av inhemskt virke i nästa år

 TEXT: KALLE KARTTUNEN, FORSKNINGSCHEF, MTK RY/JAN SLOTTE

En osäkerhet om hur marknaden på slutprodukter kommer att utvecklas har medfört att också virkeshandeln varit avvaktande nu under hösten. Efterfrågan och tillgång på virke är i balans, men inköpsaktiviteten har minskat.

Industrins produktionsvolym är stora och industrins resultat rekordbra. Prognosinstituten förväntar sig en hög utnyttjandegrad av avverkningspotentialen nästa år i kombination med en förväntade nedgång i virkesimporten. Således finns ett växande behov av inhemskt virke, vilket så småningom bör börja visa sig i virkesinköp och priser.

Förväntningarna på virkeshandeln är redan satta på nästa år

I Österbotten kommer den sålda virkesvolymen att uppgå till åtminstone samma nivå som året innan. Precis som i övriga delar av landet har inköpsmängderna under året varierat kraftigt mellan månaderna i och med köpboomen under våren fram till semesterperioden. Efter semesterperioden har aktiviteten på virkesmarknaden i Österbotten varit normalt, om aningen avvaktande.

Prisutveckling

Priset på virke har fortsatt att sjunka något, även om skogsbolag och sågverk samtidigt slagit resultatrekord.

Det är därför viktigt att skogsägaren är prisedveten och begär anbud via sin egen skogsvårdsförening. Industrin har gjort goda resultat tack vare höga priser på slutprodukterna och förhållandevis låga virkespriser. En rättvis inkomstfördelning kan ifrågasättas ur producentens synvinkel. Samtidigt kommer virkesanvändningen att öka som en följd av planerade investeringar som nu kan göras tack vare industrins goda resultat.

Virkesimporten avtar?

Virkesimporten förväntas minska med 13 procent nästa år, på grund av importförbudet för ryska barrträd (LUKE). Volymerna är inte särskilt stora (ca 1,5 M.m³), men imponerande, eftersom barrvirke har använts för att ersätta inhemskt virke. Importen av björkfiber har återigen delvis kompletterat virkesmarknaden. Förutom importförbud har Ryssland överraskande infört restriktioner för timmerimport vid gränsövergångar, av vilka endast ett fåtal kunde användas för timmertransporter. Detta kan göra det ännu svårare att importera virke och ytterligare stärka användningen av inhemskt virke.

Stämningen är förväntansfull och blickarna är vända mot nästa år. PTT förutspår en måttlig ökning av virkesavverkningarna med 3 % och en höjning av virkespriserna med 1–3 % procent nästa år.

KOM IHÅG KONKURRENSUTSÄTTNINGEN

Då skogsvårdsföreningen konkurrensutsätter en virkesaffär, så omfattar tjänsten en jämförelse av anbud och ett förslag om vem det lönar sig att sälja virket till. Jämförelsen grundar sig på priset och fördelaktig kapning. Nedan prisstatistik över de av skogsvårdsföreningen konkurrensutsatta förnyelsestämplingarna under de tre senaste månaderna (september-november)

FÖRNYELSEAVVERKNING

Tallstock	65,04
Tallmassaved	20,98
Granstock	65,57
Granmassaved	21,43
Björkmassaved	20,20

VIRKESPRISER

Medelpriserna per avverkningsätt, 46/2021. I statistiken ingår den virkesmängd som skogsindustrin och de större privata sågarna köpt från privatskogarna.

Källa: Luke

Prisområdena i skogsforskningsinstitutets statistik

I-GALLRING, rotpriser (46/2021), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED		
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk
Södra Österbotten	-	-	-	-	-	-
Mellersta Finland	-	-	-	13,55	13,83	13,64
Hela landet	32,80	39,95	31,49	13,20	13,09	12,86

FÖRNYELSE, rotpriser (46/2021), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED			SMÅSTOCK	
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran
Södra Österbotten	63,69	63,95	36,38	19,49	-	19,00	29,71	-
Mellersta Finland	64,95	66,98	44,32	20,44	21,91	19,21	29,13	28,79
Hela landet	63,30	66,23	46,46	19,78	21,04	19,04	28,49	28,86

LEVERANSPRISER (46/2021), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED			SMÅSTOCK	
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran
Södra Österbotten	58,40	59,22	-	31,48	-	31,80	-	-
Mellersta Finland	63,61	65,02	47,96	33,56	33,44	32,83	-	-
Hela landet	61,10	62,79	48,64	32,02	32,34	32,19	37,78	36,75

(-) innebär att ingen statistik finns tillgänglig på grund av en för liten såld mängd

GALLRING, rotpriser (46/2021), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED		
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk
Södra Österbotten	50,07	50,68	30,89	16,56	-	15,80
Mellersta Finland	55,37	56,82	37,48	17,46	17,43	16,91
Hela landet	52,92	55,19	38,94	16,81	17,46	16,44

Skogsvårdsinstruktör Johnny Fagerholm i Jakobstad-Larsmo ger rådet att alltid först vända sig till föreningen, oberoende av åtgärd och fråga.
– Vi är ytterst engagerade i virkeshandeln och arbetar för skogsägarnas bästa.

Föreningens prisjämförelse gagnar skogsägarna

Vid skogsvårdsföreningens kontor i Larsmo betjänar Johnny Fagerholm skogsägarna i området, och som vid andra kontor har nu läget lugnat ner sig lite efter den försäljningsboom som rådde under årets första halva. Många passade på att sälja skog medan timmerpriset var högt, och antalet fullmaktsaffärer via föreningen ökar hela tiden.

TEXT OCH FOTO: ANNA SAND/KUSTMEDIA

– Det var ett otroligt uppsving vi fick uppleva till följd av virkesbristen i världen, konstaterar skogsvårdsinstruktör Johnny Fagerholm i Larsmo.

– Det var fullt upp. Dels förmedlar skogsvårdsföreningen själv virke, även om det inte är timmer vi riktat in oss på, dels är vi ytterst engagerade i virkeshandeln – främst via prisberäkningar, men alltmer också genom fullmaktsaffärer. Den egna virkesanskaffningen sker via skogsvårdsföreningens egna dotterbolag Österbottens Trä Ab – Pohjalaisten Puu Oy och handlar främst om klenvirke som energived och massa-ved, förtydligar Johnny.

För ett mer sanningsenligt pris

Uppgörande av avverkningsförslag och därtill hörande terrängbesök är gratis för medlemmarna, medan fullmaktsaffärer och apteringsberäkningar hör till de kostnadsbelagda tjänsterna.

– Tillsammans går vi gärna igenom vad som är lämpligt att avverka och sälja, och skogsägarna får i lugn och ro ta ställning till alternativen. Vi känner till marknaden och vill förstås förmedla en bra stämplingspost, tillägger Johnny.

I stället för att själv behöva ta in anbud och sedan också ta ställning till dem, kan skogsägaren ge föreningen fullmakt att på olika nivåer sköta virkesaffären.

– Då tittar vi inte enbart till priset i anbudet, utan matar in all data i vårt eget system med apteringsdata, för att få ut ett mer sanningsenligt slutpris. Olika uppköpare har olika apteringshistorik, som påverkar slutresultatet, och det händer ofta att det i slutändan inte är den med högst anbud som har det högsta priset i verkligheten, förklarar Johnny.

Fråga föreningen först

Möjligheten att göra en dylik prisjämförelse gör det än mer lönsamt för skogsägaren att ta hjälp av föreningen vid en virkesaffär. För skogsägaren själv finns ingen möjlighet att beakta något annat än priset i anbudet.

– Det säger inte allt – det är den uppköpare som tar ut mesta möjliga stockur partiet, som oftast betalar det bästa priset i slutändan, poängterar Johnny.

Systemet har använts i några års tid nu av föreningen och samtidigt har också antalet fullmaktsaffärer ökat.

– Över lag skulle jag vilja ge rådet åt alla skogsägare att alltid kontakta oss först, inför alla typer av åtgärder. Det är därför vi finns till – för deras skull.

Hoppas på köldgrader

Priset på timmer har nu sjunkit något men ännu är efterfrågan hög och det är

FULLMAKTSAFFÄR – FÖR BÄSTA PRIS

- Det slutliga värdet på den skog du sålt för avverkning avgörs i skogen. Vid avverkningen bedöms trädets kvalitet och diameter och kapas i bestämda längder för vidare hantering vid nästa destination, ett sågverk eller ett massabruk – detta kallas aptering.
- Aptering innebär fastställandet av kapningsställena för en trädstam. Stammen delas upp i sortiment enligt köparens krav på dimensioner och kvalitet, till exempel stock, massa-ved och energived.
- Som säljare har du möjlighet tack vare skogsvårdsföreningens uppföljning och statistik över uppköparnas apteringsgrunder, möjlighet att genom en fullmaktsaffär få ut det absolut bästa priset för din skog.
- Genom en fullmaktsaffär garanteras du en prisjämförelse som inte enbart tittar till det högsta enhetspriset, utan också tar anbudsgivarnas apteringshistorik och kapningsdata i beaktande, utgående från den data som skogsvårdsföreningen matat in i sitt system under många års tid.

inga problem att få in anbud – speciellt inte på sommaravverkningar.

– Alla aktörer har problem med vinteravverkningarna – en stor del av dem kräver frusen mark, och vintrarna blir allt kortare. Nu får vi hoppas på ordentliga minusgrader före snön kommer, så att marken hinner frysa – det vore idealet, säger Johnny.

Helst vill han inte heller se fler av de stormar vi haft de senaste vintrarna, men konstaterar samtidigt att skogsägarna själva också kan påverka mängden stormskador i sina skogar.

– För att minimera risken för vindfällan måste man sköta om sina ungsko- gar. Man ska gallra i tid – inte för sent, och inte för hårt.

Avverkningsdebatt pågår

Samtidigt pågår nu en debatt i samhället om hur våra skogar borde skötas framöver – en debatt som enligt Johnny känns aningen oroväckande.

– Dels har vi det traditionella tanke- sättet och skogsbruket med förnyelse genom avverkning och plantering – dels ett nyare – eller snarare nygammalt –

tanksätt som förespråkar hyggesfritt skogsbruk, det vill säga plockhuggning. Plockhuggning gynnar mångfalden i skogen och det finns ett uttalat tryck från samhället på detta idag.

Rent praktiskt skulle ett sådant skifte innebära stora utmaningar, med högre avverkningskostnader, fler skogsskador och därmed även sämre lönsamhet, för att få ut samma mängd virke som tidigare.

– Tillväxten skulle totalt sett sjunka vilket rimmar illa med det faktum att trä är ett miljövänligt material med framtiden för sig. Trä är förnybart med enorma användningsområden – byggnadsmaterial, cellulosa och papper, energi och mycket mer. De fossila bränslena inom el- och värme- produktionen ska ersättas med bi- bränslen och stora investeringar är på gång i Finland – både inom den mekaniska industrin och den kemiska.

Behovet av trä kommer därför att öka, vilket skapar ett tryck från motsatt håll.

– Det här får vi säkert anledning att återkomma till framöver, avslutar Johnny.

“Nu kan vi gladeligen berätta att tävlingssäsongen äntligen har kört i gång för oss alla tre. Heidi och Patrik hade sin tävlingspremiär redan i slutet på oktober, då skidskyttarna hade sina första granskningstävlingar för Världscupen och IBU-Cupen (cupen under världscupen). Första helgen ordnades tävlingarna i Vuokatti och helgen efter fortsatte granskningstävlingarna i Kontiolahti, och för att summera allt kan man säga att det verkligen inte var topplopp ännu, men att det ändå var hyfsat stabila prestationer. I och för sig spelar de resultaten inte längre större roll, för vi fick det vi var ute efter: nämligen en plats i det lag som får åka på de två första IBU-Cup evenemangen. Så det innebär att det första internationella loppet för Heidi och Patrik kommer äga rum den 25:e november i Idre, och efter en vecka i Idre förflyttar de sig direkt till Sjusjøen i Norge där tävlingarna fortsätter.

Lukas började sin tävlingssäsong likaså i Vuokatti, men med en sprint i den Finska Cupen på längdskidor. Och det var en stark öppning för en junior, då han var 57:a i en stentuff konkurrens där många av de finska landslagsåkarna var med. Så här pass tidigt på säsongen är det inte ännu så tätt med tävlingar för juniorer så för Lukas kommer träningarna och plugget ännu att rulla på i vanlig ordning en stund, så att han sedan kan fokusera på sina viktigaste lopp som kommer senare i vinter. Så att redan ha fått dra på sig nummerlappen en gång den här vintern är väldigt kul, lite som ett smakprov på något gott! Det stora målet Lukas har satt upp inför den här säsongen är dels att skida till sig en Junior FM-medalj, men också att kvala in sig och få tävla i Nordiska Mästerskapen i Norge. Och på tal om målsättningar, så har Patrik sitt sikte inställt på Junior-VM i USA, och Heidi strävar efter att höja sin egen nivå och få till lyckade prestationer i internationella sammanhang.

Hej på er!

Heidi och Patrik har gemensam Facebook sida med namnet "Heidi och Patrik Kuuttinen", ifall det finns någon därute som vill följa deras resa på den kanalen. Den sidan uppdaterar de efter tävlingar och läger, eller om det är något annat som har hänt.

Adressen är: <https://www.facebook.com/heidiochpatrik/>

FOTO: MAARIT KUUTTINEN

Ser man på de senaste månaderna här innan säsongspremiären så har det mesta gått bra, vilket är tacksamt! Patrik och Lukas har hållit sig undan både skador och sjukdomar, men de har i stället fått jobba litegrann för att komma in i de nya rutinerna med allt som har med en ny skola och ny ort att göra. Men båda två har sakta men

säkert under höstens gång fått studiera att börja samspela med idrotten: Lukas börjar känna sig mera bekväm med den finska undervisningen och Patrik får lära sig lite nytt om skog och mark dag för dag i sin skogsbruksingenjörutbildning. Heidi har också hållit sig frisk, men däremot har hon inte hållit sig undan skador, då hon

under hösten hade bekymmer med ena foten och sedan när foten började bli bra igen så fick hon i stället en fraktur i svanskotan veckan innan de första granskningstävlingarna drog i gång. Men tur i oturen var väl ändå att det gick hyfsat bra att träna, och att hon fick medicin som gjorde att hon kunde kampas om en plats till IBU-Cupen. För tillfället är läkningen på väldigt god väg och uppskattningsvis ska den vara läkt i början på december. Så vi är alla glada och tacksamma att säsongen har fått en så pass bra start, och nu ska vi bara njuta av tuffa race och av att pusha våra egna gränser, och sedan får vi ju givetvis också hoppas på att den här säsongen ska blir en riktigt bra en!

I skrivandes stund befinner vi oss i mitten på november, och då är Lukas på väg hem igen från Muonio efter en veckas snölager tillsammans med FSS (Finlandssvenska skidförbundet), samtidigt som Heidi och Patrik är halvvägs in i sitt läger tillsammans med skidskyttelaget, också de i Muonio. När lägret här i Lappland sedan är klappat och klart också för Heidis och Patriks del, så är det bara att packa om resväskan och åka över till Idre och IBU-Cupen.

Slutligen skulle vi ännu vilja tacka Skogsvårdsföreningen Österbotten och er läsare för det gångna året!

Vi hoppas det har varit intressant för er att ta del av vår resa genom dessa kolumner som har publicerats i tidningen.

Och ännu en sista sak innan vi avrundar, från oss till er alla: Ha nu en riktigt fridfull jul och underbart nytt år!

// Heidi, Patrik & Lukas

SKOGEN VET HUR VIRKESHANDELN FUNKAR BÄST.

MEMBERSHIPS- FÖRMÅN

Priset kan dras av i skogsbeskattningen.

Ett års prenumeration (21 stycken) 85,00 € (normalt 150 € om betalas 70 €)

SKOGEN LEVER OCH ÄNDRAS STÄNDIGT, LIKASÅ BESTÄMMELSERNA, MYTERNA, TEKNIKERNA OCH DEN VETENSKAPLIGA KUNSKAPEN. DEN SOM LÄSER METSÄLEHTI HÄNGER MED I UTVECKLINGEN INOM SKOGSBRUKET.

BESTÄLL METSÄLEHTI MED MEDLEMSFÖRMÅN EDUT.JASENELLE.FI/MHY ELLER RING 09 315 49 840. ANGE I TELEFON ATT DU SOM MEDLEM I SVF HAR RÄTT TILL RABATT.

Metsälehti
VISDOM UR SKOGEN

NYHETER PÅ FINSKA
Maaseudun Tulevaisuus
till förmånspris!

Ring: 020 413 2277
Nämnenumerationskoden MAM0026

Prenumerera på nätet!
MT.FI/jasenetu

Prenumerera och vinn en fyrhjulig värd 16 290,00 €!
Lotteriets regler: MT.FI/arvonta

Den tryckta tidningen samt digitala prenumerationen till förmånspris

59€ /3 mån
(Första perioden av den fortlöpande prenumerationen)

Visste du? Vår dagstidning trycks i Finland på finskt papper! Vi understöder den inhemska skogsindustrin och landsbygden.

Prenumerationen innefattar även den digitala tjänsten med dagligt, aktuellt nyhetsinnehåll. Den tryckta tidningen utkommer 3 gånger i veckan. Prenumerationen börjar från första möjliga nummer och den faktureras då prenumerationen börjar. Faktureringskostnad 1,90 € för pappersfaktura. Denna prenumeration kan inte ersätta en annan prenumeration, som redan är i kraft. Erbjudandet är i kraft till den 31.12.2021 och gäller endast nya prenumerationer inom Finland. Prenumerationen fortsätter som en fortlöpande prenumeration så länge som kunden önskar, till ett vid gångste tidpunkt gällande pris.

MEDLEMSINFO

LÄSARFRÅGAN

SAMMANSTÄLLNING: CHARLOTTA FRANTZ

Kan andelar i samfällad skog användas som säkerhet för lån?

En intressant och aktuell fråga, som inte verkar ha ett helt entydigt svar. Det bildas allt fler samfällda skogar, och för en skogsägare är det förstås väsentligt att veta om en andel i en sådan samfällad skog kan användas som säkerhet för ett lån på samma sätt som en skogsfastighet.

Vi har frågat några banker i Österbotten och svaren varierar.

NÄRPES SPARBANK svarar att andelar i samfällda skogar för närvarande inte godkänns som säkerhet.

KVEVLAX SPARBANK svarar att andelar kan godkännas. Vid värderingen av andelar i samfällda skogar i samband med ställande av säkerhet för lån används i regel det värde som har fastställts när skogsfastigheten anslöt sig till den samfällda skogen. Om utredning om värdet saknas ska beräkningsgrunden för värdet på andelarna begäras av styrelsen eller sysslomannen för den samfällda skogen. I regel fastställs värdet på en skog utifrån en av skogsvårdsföreningen eller Skogscentralen upprättad värdering. Vid bestämningen av säkerhetsvärdet, dvs. hur stor del av gängse värde som godkänns som säkerhet, används samma procentandel som vid bestämning av skogens värde i allmänhet, dvs. 60 procent. En andel i en samfällad skog kan inte intecknas som sådan, så när det gäller bevis på säkerheten hänförs värdet på en andel i samfällad skog till den fastighet till vilken andelarna i den samfällda skogen riktas, en s.k. spökfastighet. Denna kan intecknas.

VASA ANDELSBANK svarar att andelar i samfällda skogar kan användas som säker-

FRÅGA OSS!

Har du någon skogsrelaterad fråga du vill ha svar på? Frågan kan röra skogsbruk, skogsvård, skogsvägar, fastighetsöverlåtelse eller något annat inom ramen för vår verksamhet. Skicka din fråga till oss, ett urval kommer att besvaras och publiceras i tidningen. Skicka din fråga som meddelande på Facebook eller via post med talongen i "Delta och vinn".

het, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Det viktigaste argumentet i kreditgivning är betalningsförmågan. Av kunden krävs därför en realistisk plan för vilka inkomster som kan användas för amortering av lånet och betalning av räntor. Andel i samfällda skogar ger med stor sannolikhet inte sådana inkomster. Sedan så finns stora skillnader mellan samfällda skogar. Det finns stora och sedan länge verksamma samfällda skogar vars andelar är lätta att värdera, eftersom det årligen görs transaktioner med andelarna. För mindre samfällda skogar finns inte motsvarande "marknadspris" och det är därför svårt för banken att få ett säkerhetsvärde för sådana andelar. Det kan också vara svårt att realisera andelarna om det uppstår behov av det. Det sämsta scenariot är att det blir exekutiv auktion, för då är värdet som lägst och banken måste ta det i beaktande vid värdering av säkerheter.

Om en samfällad skog består av t.ex. fem spökfastigheter och ägs av fem medlemmar från samma familj, och någon av medlemmar vill använda samfällad skog som säkerhet, måste alla pantsätta sin spökfastighet för en av medlemmarnas skulder.

Om samfällda skogar själva vill ta lån, så kan de inte använda den samfällda skogen som säkerhet.

Sammanfattningsvis är direkt ägd skog mycket bättre som säkerhet än andel i samfällda skogar, bl.a. eftersom det är svårare att värdera andelar i samfällda skogar. Huruvida andelar i en samfällad skog kan användas som säkerhet bestäms från fall till fall, beroende på helhetsbilden.

I skogen trivs man

Praktikplatser sommaren 2022 för studerande inom skogsbranschen

Arbetsuppgifterna består av bland annat att bistå våra skogsvårdsinstruktörer i deras arbete samt granskning av förnyelseresultatet och -kvaliteten på förnyelser som skogsvårdsföreningen utfört under år 2021.

Ansökningarna skickas senast **31.12.2021** till rekry@svf.fi. På förfrågningar svarar verksamhetsledare Jan Slotte 050 544 2690 / jan.slotte@svf.fi

Skogsvårdsföreningen Österbotten
Företagaregatan 13, 65380 Vasa • 010 581 8400
www.skogsvardsforeningen.fi

Kom ihåg att meddela oss om förändringar!

Medlemsavgiften för 2022 faktureras på basen av de uppgifter som vi har om er i vårt register per 31.12.2021. Har det under året skett förändringar i form av överlåtelser, adressändringar och dylikt informera oss så att vi kan göra korrigeringar.

Medlemsavgiftsfakturan sänds ut i mitten av februari 2022, uppgifter om förändringar vill vi dock ha senast 31.12.2021 per epost till members@svf.fi alternativt per telefon 010 581 8410.

DELTA OCH VINN

Ni som har artikelönskemål och/eller funderingar angående tidningens innehåll, tveka inte att ta kontakt med oss genom att fylla i kupongen intill. Bland alla som lämnat synpunkter/tips/frågor lottar vi ut ett överraskningspris.

Vinnare i SkogsÄgaren 3-2021 blev Mikael Härtull i Kvevlax.

Gratulationer till dig, vinsten har levererats med posten.

Vad var mest intressant att läsa i detta nummer?

Tips till nästa nummer av SkogsÄgaren?

Fråga oss?

Jag vill bli kontaktad av Skogsvårdsföreningen

Namn _____

Adress _____

Tel _____

Portot är betalt

SkogsÄgaren

Skogsvårdsföreningen

Österbotten rf

Avtalskod 5018366

Info 65100

00003 Svartsförsändelse

Nu frigörs tid för annat

Skogsvårdsinstruktör Thomas Jåfs har haft skogsvårdsföreningen som arbetsgivare sedan 2002. I slutet av januari slutar han. Under en morgonstund vid områdeskontoret i Malax pratar vi om det som har varit, det som är och så reflekterar han över det som kommer.

TEXT OCH FOTO: LISBETH BÄCK/ KUSTMEDIA

Blir du pensionär nu?

– Så kan man säga. Och precis så här var det jag tänkte för 25 år sedan när jag började pensionsspara. Jag är 57 år och ser framemot att det ska finnas mera tid – för egen skog, att sköta hälsan, fiska mera och skida mera.

– Men man ska aldrig säga aldrig. En gång var jag på Vikingarnas sista spelning i Åminne Folkpark och de har ju spelat flera gånger efter det...

Hur blev det skogsbranschen från början?

– Inte självklart men jag blev tidigt intresserad av skärgård, jakt och fiske så ett arbete med anknytning till naturen tänkte jag mig.

– Efter skolgången fick jag jobb hos Skogscentralen. Var också tjänstledig och vidareutbildade mig i Sverige ett år. På den tiden, 1990-talet, var det svårt att få arbete inom branschen. Så jag hade tur. Vi deltog årligen i Svenska skogsdagen i Helsingfors och jag minns att det ifrågasattes varför branschen utbildade folk till arbetslöshet. Av den anledningen drogs också utbildningar in. Nu är situationen en helt annan. Det finns stort behov av folk som kan skogsbranschen. Tyvärr finns ett glapp i utbildat gäng. För skogen ska skötas – den växer hela tiden oavsett vilka utbildningar som drogs in.

Hur blev det dåvarande Malax skogsvårdsförening?

– Jag sökte jobbet. Kände till området och skogsägare här via Skogscentralen. Det var 2002.

Vad gör du i jobbet?

– Planerar åtgärder i skogen, har kontakt med skogsägare, ger råd, koordinerar arbetet i skogen och dylikt. Mitt område har varit Övermalax, Yttermalax och Sundom.

– Vi arbetar fortfarande med stormskadorna, mest från senaste stormen Aila, hösten 2020.

– Just nu har vi väldigt mycket på gång. Mera än vanligt. Virkespriserna är hyfsade och marknaden drar bra.

Du stannade här rätt länge?

– Jag har trivts bra. Är tacksam för det gentemot arbetsgivare, kollegor och skogsägare.

– Det känns bra att kunna vara skogsägare till hjälp. Hjälpa dem att få ett mervärde ur sin skog.

Hotbilder inom branschen?

– Stormar. Bryssel och opinionen i Europa som nu tänker i nya banor och sådana som jag anser inte gynnar ett bra skogsbruk. Bland annat att förbjuda kalavverkingar.

– Pappersproduktionen tenderar minska men å andra sidan ökar behovet av förpackningsmaterial så det torde jämnas ut sig.

Möjligheter?

– Energisidan växer, vindkraft är en ganska ny sak. Träbyggande ökar. Skogen som rekreation blir alltmer populär och undersökningar visar också dess positiva effekter på hälsan.

– Branschen utvecklas ständigt och våra unga ingenjörer är duktiga och innovativa. Vi lär också ska börja tillverka tyg av trä. Så lite vi ännu vet om framtiden.

Ska man äga skog?

– På olika sätt ingår det i vårt finländska "arv". För många är det viktigt att ha en egen plats, egen skog som investering, skog att hämta ved ur, som business, mark som ger deläggande i samfällighet vilket i sin tur kan ge jakträtt, båtplats osv.

Vilket är ditt råd till skogsägare?

– Sköt om skogen. Allt du sköter om är hemåt. Låt oss jämföra med ett mo-

*Thomas Jåfs
avrundar sin yrkes-
verksamma karriär.
Ett medvetet val.
Nu frigörs tid för
annat.*

rotsland – allt du gallrar är bättre än att du inte gallrar alls.

– Följ med skogens utveckling och sköt den snyggt.

Speciella minnen du tar med dig från skogsjobbet?

– Stormarna. Det är nog väldigt ledamt att möta ett skifte där stormen har tagit flera hektar, nyligen gallrad ungskog eller gammelskog. Att se växande fina träd ligga längs marken.

– Resultatet av skogsbränder är trista bilder som etsat sig fast.

– Sen finns det en och annan riktigt snörik vinter också som jag minns bra.

– I minnet har jag även många samtal och kaffebordsdiskussioner med skogsägare. Jag har lärt mig mycket av skogsägarna.

Vill du tacka någon?

– Jovisst, min arbetsgivare, mina arbetskamrater, våra entreprenörer och skogsarbetare. Alla skogsägare och samarbetspartners jag haft att göras med.

– Jag tror att det blir konstigt sen, när jag slutat och mycket av den sociala biten lämnar kvar här.

Vad gör du när du inte arbetar?

– Familjen består av fru och två vuxna barn. Vi bor havsnära i Gerby där båten står vid stranden och alltid väntar på fisketur.

– Jag fiskar matfisk, jaktar, skidar, motionsidrottar. Tycker om att plocka bär och svamp. Har egen skog där jag till en del är självverksam. Vi har också ett litet familjeprojekt där vi sysslar med björksav och språngticka. En kul grej.

Vad är ännu ogjort på jobbet?

– En hel del faktiskt. Och så pass att jag inte alls hunnit börja räkna ner dagarna.

– Min efterträdare Johan Holmfors börjar i december så vi har några veckor tillsammans innan jag slutar. Han är väldigt kompetent för uppgiften så jag är inte orolig alls. Skogsägare i området kommer att få bra och proffsig service av honom i fortsättningen.

Ännu om föreningen

– din reflektion om framtiden?

– Verksamheten ändras. Se bara på utvecklingen under min tid! En del av våra verksamheter faller bort, andra kommer till eller ökar i betydelse.

– Det signaleras om sämre med statsstöd för skogsdikning så det minskar. Men skogsvårdsföreningen har en bra grund att stå på med skogsvårdsarbeten, drivningsverksamhet, fastighetsförmedling och bra samarbete med Vasklot och andra kraftverk.

– Också i framtiden har föreningen ett viktigt uppdrag. Att tänka på skogsägarens och skogens bästa!

Johan Holmfors blir skogsvårdsinstruktör vid områdeskontoret i Malax och börjar den 7 december 2021.

Holmfors efterträder Jåfs i Malax

Skogsbruksingenjör Johan Holmfors efterträder Thomas Jåfs som skogsvårdsinstruktör för området Övermalax, Yttermalax och Sundom. Han tillträder sitt nya jobb den 7 december 2021.

TEXT OCH FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA

Johan Holmfors är hemma från Staversby i Korsholm. Han berättar att han faktiskt började sin karriär inom skogsvårdsföreningen i Korsholm, ett halvår mellan skolan och militären.

– Tillsammans med Mitts och Enegren, säger han.

Sedan dess har det runnit mycket vatten under broarna. Johan arbetade tjugo år åt Schaumann, senare under namnen Österbottens Trä, Tehdas Puu och nuvarande UPM.

– Jag fungerade som virkesköpare, skötte logistik och skogsenergitransporter. Mitt område var då i huvudsak Korsholm men jag rörde mig en del i Malax tillsammans med Karl-Johan Hagback. Så jag vet var Grodträskvägen och Kalmossen är, ler han.

Stadens skogar

Sedan sexton år tillbaka är Vasa stad hans arbetsgivare. Arbetsrummet

finns vid Vasa stads Trädgård och ansvaret har i huvudsak vilat på stadens skogar och dess skötsel. Till området hör även parkunderhåll och parkbyggnad.

– I vårt team planerar vi åtgärder i skogen utgående från skogsbruksplanen. Vi planerar röjningar, avverkningar och tar emot ris och ros. Aktuella projekt nu har varit dels att städa upp efter stormarna Aapeli och Aila, dels att bereda utrymme för den tilltänkta batterifabriken.

Öppnade upp för att byta jobb

Han berömmar arbetsgemenskapen. Tiderna förändras och nu pågår både samarbetsförhandlingar och omorganiseringar inom hans område. Kanske var det därför saken om att öppna sig för att byta jobb kom på tal när han träffade Anders Hjortman från Skogsvårds-

föreningen Österbotten i samband med att stadens skogsbruksplan uppdaterades.

– Han lät mig förstå att det fanns ett lediganslaget jobb inom föreningen och jag tog kontakt med Jan Slotte. På den vägen är det.

Engagerad i byn

Han ser framemot arbetet och känner Thomas Jåfs sedan tidigare. Också andra anställda för den delen.

– Jag var till exempel nyligen på samma klassresa till Åland med John Berg och Anders Hjortman, vi var av samma årgång i skolan i Ekenäs. Och snart får jag bekanta mig med alla inom personalen.

Skogsvårdsföreningen får en mycket kompetent arbetstagare med bred erfarenhet av skogsbruk. De administrativa program som föreningen använder är i stort bekanta program för Holmfors.

Fram till slutet av januari arbetar han jämsides med Thomas, som då får tanka över information till Johan.

Holmfors familj består av fru Anrika och sönerna Johannes och William. Han är månskensbonde och skogsägare, engagerar sig i barnen hobbyer som musik, idrott och friluftsliv. Johan är också aktiv inom föreningslivet i byn.

OTSO och väglagens egna papper

Konkursförvaltningen för Otso skogstjänster ger nu möjlighet åt de väglag som har egna papper i konkursboet att hämta dessa. Dessa, väglagens egna papper, hör inte till konkursboet så de kan ges ut. Materialet har flyttats till Tammerfors i realisatorn Jumier Abs lokaler.

Under tiden 23.11 – 23.12.2021 på tisdagar och torsdagar mellan kl 10.00 och 13.00 kan väglagets representanter hämta eget material. Hämtningen sker på egen bekostnad.

Före hämtningen bör väglaget, minst en dag före, meddela om detta till vivian.villa@eversheds.fi. I meddelandet bör finnas info om vilket väglag, vem som kommer och tidpunkten.

Det material som inte hämtats senast 23.12 kommer konkursförvaltningen att låta förstöra på ett datasäkert sätt.

Välkommen på ÖPPET HUS till Malax områdeskontor

28 januari 2022 • kl 8-10
Kaffe och tårta serveras.

Thomas Kalandar från Kvevlax har ett stort skogsintresse, och har med åren köpt upp skog vartefter tillfälle getts. Han har fokuserat på gallringsobjekt och arbetar från september till april i skogen med egen skogsmaskin. Skogsmaskinen är en före detta lunningstraktor, en Valmet 880, som byggts om och försetts med kran och avverkningsaggregat. Thomas kör årligen ut upp emot 200 m³, varav största delen säljs och resten används till ved och flis för eget bruk.

Det är den största drivkraften – att se skillnaden man åstadkommer. Skogsarbetet är också en avkoppling.

En hyllning till självverksamheten

Thomas har köpt både bestånd och skördare av eget intresse

Långt upp i Kvevlaxskogen hittar vi Thomas Kalandar och hans skogsmaskin, där han är i färd med att utföra första gallringen på ett av sina skiften. Skogsarbetet har funnits i bilden för Thomas större delen av hans vuxna liv, men intresset har vuxit sig allt större – liksom arealen skog.

TEXT OCH FOTO: ANNA SAND/KUSTMEDIA

För några år sedan köpte Thomas Kalandar egen skogsmaskin och efter att älgjakten är avklarad för året tillbringar han de flesta helgerna i skogen, ända fram till våren.

– Ved och flis har alltid behövts, så av den anledningen har skogsarbetet alltid funnits med i bilden. Men intresset har vuxit med åren, och när kroppen inte längre börjar hålla för motorsågsarbetet började jag söka efter en egen skördare, inleder Thomas, hemma från Kvevlax

och som till vardags jobbar som gasansvarig vid Stormossen.

Håller ögonen öppna

Den skog Thomas äger har han till största delen själv köpt, och de ligger ganska långt koncentrerad på samma område i Kvevlax.

– När det varit möjligt har jag köpt upp grannskiften för att få större enheter, och det är främst gallringsmogna

bestånd jag siktat in mig på.

– Jag har aktiverat Skogsvakten så det plingar till i telefonen när något lämpligt objekt dyker upp till försäljning, ler Thomas, som alltid är på jakt efter mer skog – även om han konstaterar att pristaket börjar vara uppnått och att försäljningspriserna idag ofta inte motsvarar det faktiska värdet på skogen.

Synligt resultat - stark drivkraft

Hemma förbrukar Thomas omkring 20 kubikmeter ved årligen, och vid den stuga han hyr ut går ungefär samma mängd flis åt. Resten säljer han, och det brukar handla om allt mellan 50 och 150 kubikmeter varje år, sedan han kunde börja gallra maskinellt.

– Det är då främst frågan om energived, som jag antingen säljer via skogsvårdsföreningen eller direkt till någon lokal aktör, förtydligar han.

Det faktum att han främst köpt in gallringsobjekt innebär att det finns gott om arbete i skogen – men så syns också resultatet snabbt av åtgärderna.

VISSTE DU?

En lunnare är en typ av traktor/skogsmaskin som användes i den så kallade helstamsmetoden för att släpa ut hela stammar ur skogen till skogsvägen. Ordet lunnare kommer av verbet lunna som betyder att dra fram timmer till väg. Verbet lunna användes redan före mekaniseringen av skogsbruket och det var hästen som drog. En lunnare ger mer markskador än skotare.

– Det är den största drivkraften – att se skillnaden man åstadkommer. Men skogsarbetet är också en avkoppling och en motvikt till mitt vanliga arbete, som inte alls är lika fysiskt, tillägger Thomas.

Stormarna gav gallringsläxa

Han beskriver sig som självlärd då det gäller skogsarbetet.

– Jag läser många branschtidningar, och tar del av olika diskussioner på sociala medier. Men det finns ofta lika många åsikter som skogsägare och man lär sig också av sina egna misstag.

– Jag har insett vikten av att inte spara den första gallringen för länge – den ska göras när stammarna är kring 30 år, och inte för hårt – samtidigt ska man förstås inte heller vara alltför blyg. Sparar man åtgärden för länge kan det ha förödande konsekvenser när det kommer en ordentlig storm, konstaterar Thomas, som fått erfara just detta.

– På ett av mina skiften var skogen mellan 40 och 45 år innan jag gallrade det, och hälften av stammarna jag hade lämnat rök i den första hårda stormen vi hade för några år sedan – resten i den andra året därpå.

Ombyggd lunnare

Arbetsåret i skogen inleder Thomas i mån av möjlighet i september – där efter brukar det bli uppehåll en tid för älgjakten. Eftersom han arbetar heltid är det främst helgerna som han jobbar i skogen.

Han inleder gallringsarbetet med att hugga upp körvägar, och utkörningen av veden sköter han själv med egen traktor och skogskärra. Skogsmaskinen har han köpt av en privatperson i Malax, som själv byggt om en före detta lunnare eller lunningstraktor.

– Det är ursprungligen en Valmet 880 som försetts med kran och skördaraggregat. Den var i princip färdigt utvecklad då jag köpte den 2018, jag har bara gjort några mindre ändringar själv och bland annat monterat in ett värmeaggregat i hytten. Sedan är det förstås en hel del kontinuerlig service med byten av slangar och sågkedjor. Alla dagar går det ju inte som på Strömsö, men jag har också ett tekniskt intresse och hittills har jag kunnat lösa eventuella problem.

Vägen är målet

Skogsmaskinen räcker bra till för hans eget bruk och än så länge har han bara arbetat med den på egna skiften.

– Den gjorde stor skillnad i vilka ytor jag hann arbeta mig igenom på en vinter, konstaterar Thomas, som ganska långt följer den skogsbruksplan föreningen gjort upp åt honom.

I april brukar veden vara klar och då avslutas säsongen.

– Jag har en tendens av att vara tidsoptimist och de mål jag satt upp brukar jag i slutänden inte riktigt lyckas nå, medger han leende.

Något "slutmål" för sitt skogsbruk har han inte satt upp.

– Det är vägen som är målet, ler han. Jag har inga egna barn och kommer själv inte att hinna slutavverka det jag gallrar, så jag skulle inte göra det här om jag inte trivdes med det.

Gödsling av momark och torvmark

– ett mätresultat

TEXT OCH FOTO: GUY DJUPSJÖBACKA OCH ANDERS HJORTMAN

En slogan som man ofta höra, när det gäller lönsamhet i skogsgödsling, är – "satsa en euro och få tre tillbaka". I så fall, när är investeringen som man gör betald? Vi har inte många gödselprovytor här i Kustösterbotten att utforska. Det har gödslats en hel del torvmark, speciellt på 1970–80-talet men oss veterligen har man inte gjort upp några mätprovytor som kunde visa hur bestånden reagerat i tillväxt. Det har rört sig om tallskogar i åldern 30–50 år, där man kunnat konstatera att barmmassan blivit kraftig och grönskande, men också efter något år ett betydligt grövre bestånd. Men hur mycket har själva gödslingen påverkat? Vi får räkna med i normala fall att den positiva gödslingseffekten sträcker sig över 20 år på torvmarker och 10–15 år på momarker, beroende på boniteten.

Gynnsam ålder

Gödslingsobjektet som presenteras finns i Röykas, Vörå. Gödslingsarealen var 22,5 hektar momark och 11,7 hektar dikad torvmark. Tallskogar var i åldern 40–55 år, vilket är en mycket gynnsam ålder för gödsling. Största delen av bestånden gallrades året innan.

Hässjebacka anlätades

I april 2014 anlätades Peter Hässjebacka som entreprenör för spridningen, som skedde med skotare och spridningsaggregat. Skotaren följde körvägarna i gallringarna och spridningsbredden var cirka tio meter till var sida. De gödselmedel som användes var Metsän NP 1 på momarken (450kg/ha) och Rauta-PK på torvmarken (520kg/ha).

Under sommaren inmättes beståndsdata från fem stationära provytor.

Fem provytor

På området grundades fem provytor som mättes 2014 och ganska precis sju år efteråt, det vill säga i augusti 2021. Nollområden finns inte så vi kan med säkerhet inte säga hur beståndet skulle ha utvecklats utan gödsling. Vi använder i stället tillväxttabeller för tall. Vi kan konstatera att tillväxten varit 1,8 m³/ha större än vad den beräknade tillväxten skulle ha varit. Det som ju är intressant är att se hur värdet på beståndet har utvecklats.

Bestånden var gallrade före gödslingen så tillväxten har koncentrerats till huvudstammar där naturligtvis en stor del av volymtillväxten sker i stockdelen. Vi kan konstatera att värdet på virket per hektar har stigit med 3 000 € på sju år. Hur mycket det skulle ha stigit utan gödsling är baserat på uppskattningar av stocktillväxten men vi kan i alla fall konstatera att gödslingskostnaden på 343 €/ha har återbetalats på dessa sju år med ränta. I uträkningen har inte beaktats det statsstöd som betalades ut för en del av gödslingen som gjordes på torvmark.

Tag kontakt med din skogsvårdsinstruktör och diskutera mera

Gödslingsyta nr 1. Grundytan 30 m², de grövre stammarnas diameter kring 25 cm. Beståndet kommer att gallras i vinter.

Kontakta föreningen

Genom att trä används som energi i stora värmeverk i vår region idag kommer det restprodukter i form av aska som med fördel kan användas för att gödsla torvmarker. Statsstöd utgår, tillväxten och kolbindningen ökar och dessutom finns det möjlighet att få inkomster från den ökade kolbindningen som gödslingen innebär.

MEDELTAL AV PROVYTORNA

Bestånd vid gödslingen	136,4 m ³ /ha
Bestånd vid mätningen efter 7 år	193,7 m ³ /ha
Beräknad tillväxt 2014	6,2 m ³ /ha/år
Konstaterad tillväxt 2021	8,0 m ³ /ha/år
Gödslingskostnad 2014	343 €/ha
Rotvärde 2014	3600 €/ha
Rotvärde enligt prognos ogödslat	5500 €/ha
Rotvärde enligt mätning 2021	6600 €/ha

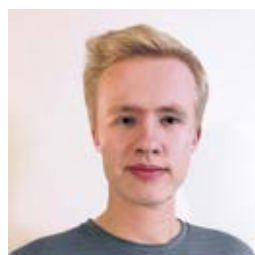
Välkommen till oss!

TEAM NORR - Skogsvårdsinstruktörer

THOMAS ÅMAN
040 746 3528
Karleby, Nedervetil
(Öja, Skriko och Jolkka)

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

MATS HOLMGÅRD
Vikarie för Tom Finnilä
050 517 8918
Kronoby, Lepplax

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

MARKUS STENBORG
0400 947 995
Terjärv, Nedervetil

Nedervetil
Murickvägen 5
68410 NEDERVETIL

JOHNNY FAGERHOLM
040 736 4547
Teamledare
Larsmo, Jakobstad,
Pedersöre kby, Sundby,
Karby, Bennäs, Lövo, Forsby

Larsmo
Näsvägen 2 D
68560 EUGMO

TOM LUNDQVIST
0500 161 695
Purmo, Källby, Östensö,
Katternö, Lappfors,
Esse

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÄLLBY

JOAKIM HOLMQVIST
0400 180 581
Nykarleby (Socklot,
Kyrkoby-Forsby, Markby,
Kovjoki). Pedersöre (Åvist,
Nederpurmo, Edsevö, Källby)

Nykarleby
Sollefteågatan 5
66900 NYKARLEBY

ANDERS RÅSTEDT
0400 260 239
Nykarleby (Harjux, Monå,
Hirvlax, Kantlax, Monäs,
Munsala, Pensala, Jussila,
Vexala och Ytterjeppo)

Nykarleby
Sollefteågatan 5
66900 NYKARLEBY

TEAM MELLAN - Skogsvårdsinstruktörer

HILDING SÖDERGÅRD
0500 560 418
Vörå
(förutom Norra Vörå)

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

GUY DJUPSJÖBACKA
050 553 1232
Oravais, Maxmo,
Norra Vörå

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

MATS LINNÉN
050 544 2703
Teamledare
Kvevlax, Petsmo, Hankmo,
Vassor, Voitby, Miekka, Stavers-
by, Karkmo, Höstves, Runsor,
Kråklund, Helsingby, Tölby,
Vikby, Pundars, Solf, Munsmo
Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

MATIAS STORM
0500 272 910
Toby, Veikars, Martois,
Koskö, Karperö, Singsby,
Jungsund, Iskmo, Köklot,
Replot, Vallgrund, Björkö,
Gerby, Västervik

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

THOMAS JÅFS
050 526 2152
Yttermalax, Övermalax,
Sundom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JOHAN HOLMFORS
050 526 2152
Yttermalax, Övermalax,
Sundom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JOHAN SVEDSTRÖM
040 503 8321
Petalex, Bergö, Norra
Pörtom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

TEAM SYD - Skogsvårdsinstruktörer

JOHAN NYNÄS
0500 167 489
Korsnäs, Töjby, Träskböle

Korsnäs
Silverbergsvägen 23
66200 KORSNÄS

MARKUS SEPPI
040 143 8516
Yttermark, Bäckby, Näsby,
Kalax, Tjälax, Nämpnäs,
Norrnäs, Rangsbby

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

MIKAEL FRANZÉN
0500 628 702
Pörtom, Övermark

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

KJELL HULDÉN
0400 669 245
Teamledare
Finby, Böle, Pjälax, Kaskö,
Tjock, Åback, Lälby, Norra
Lappfjärd

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

VICTOR ÅSTRAND
040 544 1449
Södra Lappfjärd,
Dagsmark, Sideby,
Ömossa, Skaftung,
Härkmeri, Uttermossa

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

e-post: fornamn.efternamn@svf.fi | hemsida: www.skogsvardsforeningen.fi

DRIVNINGSTJÄNST

SKOGSVÅRDSFÖRMAN

DANIEL JANSSON
040 507 4664
Karleby-Nykarleby

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÅLLBY

DAN KULLMAN
050 591 0383
Vörå-Malax

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JESSICA GRANKULL
040-197 7100
Korsnäs-Sideby

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

ERIK SANDVIK
0500 560 648
Karleby - Sideby

Källby
Industrigatan 2
68800 KÅLLBY

VÄGAR, DIKEN & GÖDSLING

KRISTIAN GÅDDNÄS
040 660 2042
Karleby-Nykarleby

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÅLLBY

DAN KULLMAN
050 591 0383
Vörå

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JOHN BERG
0400 561 343
Korsholm-Pörtom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JAMI PIRTTIMÄKI
040 660 2440
Korsnäs-Sideby

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

LEDNING OCH KANSLI

JAN SLOTTE
050 544 2690
Verksamhetsledare

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

ANKI SVENN
040 823 2364
Kontorsföreståndare,
Fastighetsförmedlare
AFM

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

EIVOR SUNDQVIST
0400 194 901
Kanslist - skogsarbetare
och virkesutbetalningar

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÅLLBY

STINA SABEL
040 670 8595
Kanslist - medlemsärenden

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

CHARLOTTA FRANTZ
0500 568 804
Fastighetsförmedlare AFM

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

ANDERS HJORTMAN
040 143 7290
Fältchef

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

HUVUDKONTOR VASA
BESÖK, FUTURA III,
2:a våningen
Företagaregatan 13,
65380 VASA
Tel. 010 581 8400
POST
PB 186, 65101 VASA

EXPERTTJÄNSTER

Skogsbruksplanering

- uppgörande av skogsbruksplan
- kartor, virkesvolym och avverkningsmöjligheter
- åtgärdsförslag på kort och lång sikt
- Silvanetti, skogsägarens tjänst på nätet

Värdering av skogsfastigheter

- värdering av och utlåtanden om skogsfastigheter
- granskning av och utlåtanden om skogsskador
- intyg och utlåtanden

Fastighetsförmedling, Ab Skogsfastigheter AFM

- förmedling av skogsfastigheter
- värdering
- uppgörande av överlåtelsehandlingar
- beskattningsberäkningar
- arvskiften

Skogsbeskattning

- skogsskattedeklaration
- mervärdesskattedeklaration
- skattefrågor i anknytning till virkeshandel
- andra skattefrågor

Rådgivning och utbildning

- utbildning och information i kursform
- personlig rådgivning

SKOGSVÅRDSTJÄNSTER

Skogsförnyelse

- planering, förverkligande och övervakning
- röjning, markberedning och gräsbekämpning
- val och anskaffning av odlingsmaterial
- sådd och plantering
- efterarbete

Vård av plant- och ungskog

- planering, förverkligande och övervakning
- granskning och rapportering

Vägar och diken

- planering och förverkligande

Förmedling av plantor, frön, bekämpningsmedel och dylikt

- kartläggning av behov
- förmedling av material

Gödsling

- planering och förverkligande
- arbetsredskap
- ansvar för förverkligandet

VIRKESHANDELSTJÄNSTER

Virkesförsäljningsplan

- utredning av avverknings- och försäljningsobjekt samt avgränsning i terrängen
- utredning av marknadsläget
- uppgörande av virkesförsäljningsplan
- uppgörande av anmälan om användning av skog
- uppskattning av virkesvolym och -priser
- definiering av, och kostnadsberäkningar för, efterarbete
- beaktande av mångbruk och nyckelbiotoper

Virkesaffär med fullmakt

- offertbegäran och jämförelse av offerter med beaktande av aptering och specialvirke
- uppdaterad prisuppföljning och prissättning av avverkningsobjekt
- granskning och uppföljning av affärsvillkor
- övervakning av virkesdrivning samt mätning
- överlåtelse av virke, underskrift av mätintyg

Drivningstjänst

- planering, övervakning och förverkligande vid virkesdrivning

GENERATIONS- VÄXLING INOM SKOGSBRUK

- Generationsväxling – ett begrepp som kan te sig luddigt, som låter krångligt och som något man helst inte vill fundera på.
- Som skogsägare är det dock bra att vara medveten om olika alternativ för att kunna planera för skogens fortsatta skötsel.
- I en artikelserie i SkogsÅgaren kommer vi att försöka förklara och visa hurudana möjligheter som finns för att föra över sin skog till kommande generationer.

TEXT: CHARLOTTA FRANTZ OCH ANDERS HJORTMAN

Förvaltning av skog i dödsbo eller beskattningssammanslutning

Vi har nu kommit fram till den avslutande artikeln om generationsväxling inom skogsbruket och ska ta upp frågor kring arv och arvs-kifte samt bedrivande av skogsbruk i ett dödsbo eller en beskattningssammanslutning.

Efter ett dödsfall

Inom tre månader från dödsfallet ska bouppteckning förrättas. I bouppteckningen förtecknas den avlidnas alla tillgångar och skulder, och bouppteckningen ligger sedan till grund för arvsbeskattningen. Varje arvinge beskattas enligt sin kalkylmässiga andel, oavsett hur egendomen sedan fördelas rent faktiskt i ett arvs-kifte.

Efter bouppteckningen kan arvingarna välja att fortsätta förvalta egendomen som dödsbo eller förrätta arvs-kifte. I arvs-kiftet kan all arvlåtarens egendom fördelas eller bara en del, och fördelningen kan ske i kvotdelar till arvingarna eller så att egendomen delas upp rent fysiskt arvingarna emellan. Efter arvs-kiftet är det även möjligt att grunda en samfällad skog eller ansluta skogen till en befintlig samfällad skog. Och förstås kan skogen säljas till en utomstående, antingen av dödsboet eller så att arvingarna säljer det de fått genom arvs-kifte.

Arvs-kifte

Efter bouppteckningen kan ett arvs-kifte genomföras. Om alla delägare är överens om fördelningen utförs skiftet som ett så kallat samskifte, som sätts till papper och bevitnas av två ojäviga personer. Arvingarna kommer då fritt överens om hur egendomen i dödsboet ska fördelas. Om det finns

meningsskiljaktigheter delägarna emellan och konsensus inte kan nås, kan en delägare ansöka om en skiftesman vid tingsrätten. Denne gör då fördelningen av egendomen i ett förrättningskifte.

Efterlevande makens ställning ska beaktas innan egendom fördelas arvingarna emellan. Om makarna hade giftorätt i varandras egendom har den efterlevande maken rätt till hälften av den sammanlagda behållningen, och arvingarna till andra hälften. Efterlevande maken har även en särskild rätt att hålla kvarlåtenskapen, eller åtminstone den gemensamma bostaden, oskiftad i sin besittning.

Om arvs-kifte görs medan den efterlevande maken lever fördelas egendomen först mellan den efterlevande maken och den först avlidna makens arvingar genom en avvittring. Avvittring och arvs-kifte görs ofta i samma dokument. Vanligt är också att ingen fördelning görs medan den efterlevande maken lever, utan att bägge makarnas dödsbo sedan skiftas på en och samma gång.

Som grund för arvs-kiftet används bouppteckningen, men det är den egendom som finns kvar i dödsboet vid skiftesögonblicket som fördelas enligt det värde den har vid tidpunkten för skiftet. Eventuella äktenskapsförord, testamenten och förskott på arv ska beaktas och kan medföra avvikelser från den normala arvsordningen.

Ett arvs-kifte kan innebära en förvaltningsmässig delning, då dödsboet omvandlas till sammanslutning (respektive arvinge får en kvotdel av fastigheterna) eller fastighetsmässiga delningar (fastigheterna delas upp rent fysiskt). Om avsikten är att göra affärer mellan parterna ska arvs-kifte alltid genomföras först.

Om man gör en förvaltningsmässig delning där man fortsätter att äga fastigheter gemensamt enligt andelar bildar Skatteförvaltningen en beskattningssammanslutning.

Parterna kan sedan överlåta andelar mellan varandra, och eftersom en andel

i en fastighet i en beskattningssammanslutning räknas som fast egendom tillämpas lättnadsreglerna för beskattning i generationsväxlingssituationer. Syskon, barn och föräldrar kan exempelvis göra fastighetsaffärer utan skatt på överlåtelsevinst. Att köpa en andel av en fastighet i en beskattningssammanslutning ger även rätt till skogsavdrag.

En andel i ett oskiftat dödsbo är däremot lös egendom och försäljning av en sådan andel ger inte lättnad i överlåtelsevinstbeskattningen och inte heller rätt till skogsavdrag.

Utgångspunkten vid ett arvs-kifte är att fördelningen ska bli jämn arvingar-

Vid generationsväxling tar de unga över efter de äldre.

na emellan, dvs. att alla ska få egendom till lika värde. Alla behöver dock inte få egendom av samma slag, så länge värdet är likvärdigt. För att bibehålla ett livskraftigt skogsbruk kan till exempel en arvinge få hela skogsinnehavet, medan de andra får annan egendom till motsvarande värde. Ibland kan en jämn fördelning inte ske och en

arvinge kanske betalar utlösen till de andra för att få viss egendom i sin besittning. Ett sådant arvskifte kan medföra skattekonsekvenser i form av överlåtelsevinst och skatt på överlåtelsevinst, eftersom det anses som en försäljning när en arvinge använder medel utanför dödsboet för att lösa ut de andra.

Efter ett arvskifte ska de arvingar som fått fastigheter eller fastighetsdelar på sin lott söka lagfart i normal ordning. En kopia av ett slutligt arvskifte skickas till Skatteförvaltningen för att dödsboet ska avslutas.

Dödsbo eller beskattningssammanslutning

Det finns inga hinder för att fortsätta idka skogsbruk i ett oskiftat dödsbo och lagen sätter ingen tidsgräns för hur länge ett dödsbo kan existera. Dock kan ägande i ett dödsbo många gånger vara besvärligt ut skogsbrukssynvinkel eftersom alla delägare ska vara överens om alla åtgärder, varför det är att rekommendera att ett arvskifte görs. Vid förvaltning i dödsbo lönar det sig i vart fall att ge fullmakt åt någon av delägarna att sköta frågor relaterade till skogsbruket, så att inte alla behöver samtycka till alla åtgärder.

Om man tänker fortsätta förvalta egendomen som dödsbo är det för att underlätta administrationen även att rekommendera att ansöka om förtydligande lagfart. Då antecknas alla delägare i fastighetsdataregistret och man behöver inte ha bouppteckningen till hands vid varje åtgärd.

Ett oskiftat dödsbo är separat skattskyldigt och överskott kan skattefritt delas ut till delägarna. Eventuella förluster i skogsbruket kan dras av endast från dödsboets kommande beskattningsårs vinstgivande resultat. Om dödsboet inte har inkomster eller gör vinst under följande tio års tid förfaller den fastställda förlusten helt för ett år i taget.

Det finns däremot beskattningssammanslutningssammanslutning. Vinster och förluster i en beskattningssammanslutning fördelas redan samma år till delägarnas personliga beskattning. Skogsbrukets förluster kan alltså utnyttjas i delägarnas övriga kapital- eller inkomstbeskattning.

Oberoende av om man håller kvarlåtenskapen som ett dödsbo eller om

det görs arvskifte och beskattningssammanslutning bildas så måste alla delägare vara överens om åtgärder som ska vidtas, vilket kan vara utmanande. En sammanslutning är heller ingen långsiktig lösning eftersom det småningom uppkommer nya arvssituationer. I båda fallen är det svårt att beakta en aktivare delägares engagemang i brukandet. Alla inkomster och utgifter fördelas enligt ägarandel oberoende av vem som ex utfört röjning eller plantering. Sammanslutningen lämnar in en deklaration och en aktiv delägare kan inte dra av en röjsåg i sin egen deklaration utan avdraget tillfaller sammanslutningen.

Försäljning av skog

Dödsboet kan sälja skogen på den öppna marknaden, om det inte finns intresse bland delägarna för fortsatt skogsbruk eller om det inte går att komma överens om fördelningen. För eventuell försäljningsvinst måste dödsboet betala kapitalvinstskatt. Anskaffningsutgiften som får dras av är arvskattningssvärdet eller en presumtiv anskaffningsutgift som är 40 % av försäljningspriset om ägartiden överstiger tio år. Ägartiden räknas från arvlåtarens död.

Om försäljningen sker i ganska nära anslutning till dödsfallet kan försäljningspriset dock användas som anskaffningsutgift, vilket innebär att det inte uppkommer någon skattepliktig överlåtelsevinst. För att få detta till stånd ska man begära rättelse av arvsskatten, vilket kan göras inom tre år från slutet av det år då arvlåtaren avled. Arvsskatt fastställs då på ett belopp som motsvarar försäljningssumman, men däremot ingen skatt på överlåtelsevinst. Arvsskatten är förmånligare än kapitalvinstskatten.

Samfäll skog

Ett ytterligare alternativ för skogens framtid är att ansluta den till en fungerande samfäll skog eller att bilda en egen samfäll skog. Före detta bör arvskifte göras. En anslutning till samfäll skog kan vara ett bra sätt att jämna upp ett arvskifte eftersom man ansluter med ett visst antal andelar. Artiklar om samfäll skog hittas i tidigare nummer av SkogsÅgaren.

KOLUMN

Vi ska föra medlemmarnas talan

Jag är Robert Flén, jord- och skogsbrukare från Munsala. Jag är utbildad skogsmaskinförare och skogsbruksingenjör. Tillsammans med min bror driver jag släktgården där jag ansvarar för jordbruket och skogen. På somrarna brukar jag jorden och vintertid jobbar jag i skogen, främst med gallring. Jag har en gallringsskördare och utför också arbeten åt andra ibland. För det mesta räcker det dock till med arbete i egen eller familjens skog.

ROBERT FLÉN
STYRELSEMEDLEM
SKOGSVÅRDSFÖRENINGEN ÖSTERBOTTEN

Jag har deltagit i gårdens arbete sedan barnsben, enligt mina föräldrar ville jag sitta med i traktorn långt innan jag kunde gå. Första gången jag deltog i planteringsarbete i familjens skog lär jag ännu ha haft blöjor. Senare var jag aktiv i den lokala 4H-föreningen och stamkvistade pappas skiften. Skiftena är nu i min ägo och andra gallringen utfördes där i vintras. Ett av barndomens mest spännande minnen är hyggesbränningarna vi gjorde i slutet av 1980-talet och på 1990-talet. Det var ett stort ståhej med mycket talkofolk samlat. Måktiga minnesbilder för ett barn då elden riktigt tog sig. Arbetet var intensivt och jag fick gå med pappa och farfar och vakta på natten. Den sista hyggesbränningen blev svårsläckt och brann en vecka. Efter det svalnade intresset.

Från min mammas sida sköter jag tillsammans med mina tre syskon en skogsfastighet i Heinola i Päijänne-Tavastland. Vi äger fastigheten tillsammans och har grundat en skattesammanslutning med målsättning att inte splittra egendomen. Att sköta skog på två olika orter med 450 kilometers avstånd är ibland utmanande men också omväxlande. Skogen och sommarstugan i Heinola är för mig också en avkopplande andningsventil från vardagen. Då jag får åka dit på älgjakt med kusinerna behöver jag ingen Thailandresa.

Hemma i Munsala var jag i flera år markägarrepresentant i Nykarlebynejdens jaktvårdsförening. Där var min uppgift att hålla fram markägarnas intressen i frågor som till exempel hjortdjurens täthet. Min åsikt är att hjortdjuren på många håll i Kust-Österbotten är för många. I dagsläget planteras för mycket gran i våra karga marker eftersom det på grund av hjortdjursstammen är svårt att driva upp tall- och björkplantbe-

stånd. Tall skulle passa bättre på karga marker och björkar är lämpligt att plantera efter en avverkad rötskadad granskog.

En utmaning för framtidens skogsbruk i Finland är polariseringen av debatten om skogsbruket. Åsikterna om skogsbrukets metoder ligger mycket långt från varandra och vissa av åsikterna färgas mer av en politisk idealism snarare än realism och förstärks för skogens roll för finländarnas ekonomi, tradition och levnadssätt. Speciellt bekymrad är jag över att skogen av vissa inte längre ses som en legitim privat egendom. Diskussionen om de finländska skogarnas framtid förs över skogsägarnas huvuden och som om skogarna skulle vara redan socialiserad gemensam egendom. Här har de olika producentorganisationerna en viktig roll att föra medlemmarnas talan.

Det finländska skogsbruket bygger på privat ägande och långsiktighet. Precis som jag fick vara med mina föräldrar och lära mig arbeta i skogen är nu mina barn med och lär sig. Precis som jag ibland som barn var allt annat än frivillig då det skulle rensas gräs kring granplantor, vill mina barn ibland hellre spela telefonspel än jobba i skogen. Men något fastnar väl. Och minstingen ska med all makt med i skogstraktorn och sitter och sover medan jag kör. Jag siktar på att ge över min skog till mina barn i lite bättre skick än den var då jag tog över den.

Ge någon annan rätt att sköta dina deklARATIONER

Vårt liv digitaliseras alltmer och ärenden av olika former skall skötas via identifiering på nätet. Då är det personliga bankkoder eller annan stark identifiering som gäller och en kapacitet och beredskap att klicka sig fram.

TEXT: ANDERS HJORTMAN

Vill du inte/vågar du inte/kan du inte utföra ärenden på nätet är alternativet att ge någon annan fullmakt att sköta dina ärenden på nätet. Suomi.fi är en portal där man digitalt kan komma överens om sådant. Endera loggar du in och befullmäktigar någon att sköta vissa ärenden.

Men kanske även det känns komplicerat. Då kan den som du vill befullmäktiga logga in och begära en fullmakt av dig. Då har du enkelt sedan att logga in på Suomi.fi och godkänna fullmakten. Båda parter behöver naturligtvis ha personliga bankkoder eller mobilcertifikat för att identifiera sig.

Bestäm själv

Du kan bestämma vilka ärenden som fullmakten skall omfatta. Nu tänker jag främst på skogliga ärenden och de finns i ärendekategorierna Beskattning och Skogs-, vatten och mineralresurser. I ärendekategorin Beskattning väljer du Skattedeklarering och den befullmäktigade får rätt att fylla i skogsdeklarationen och momsdeklarationen på nätet. I ärendekategorin Skogs-, vatten och mineralresurser kan den befullmäktigade göra anbudsbegäran, godkänna anbud och underteckna avtal gällande virkeshan-

Suomi.fi

del och skogsskötsel för fullmaktsgivarens räkning.

När fullmakten är i kraft fungerar det så att när den befullmäktigade loggar in på olika tjänster skall hen välja om hen skall utträta egna ärenden eller någon annans ärenden och väljer då i listan av fullmakter vems ärenden som skall utföras.

Sammanlutning kan ge fullmakt digitalt

En beskattningssammanslutning där delägarna har möjlighet att identifiera sig med finländska bankkoder eller mobilcertifikat kan göra befullmäktigandet på Suomi.fi. När man äger fastigheter tillsammans finns varje delägare registrerad i Fastighetsregistret och det vet Suomi.fi om när man loggar in där. När man log-

gar in och går via rubriken Fullmakter väljer man Företagets fullmakter. Är det en av sammanslutningens medlemmar som skall sköta ärendena går hen in via Företagets fullmakter och ger sig själv Ärendefullmakt.

Andra delägare i sammanslutningen loggar också in på Suomi.fi – Företagets fullmakter och bekräftar den utsedda personens fullmakt via Bekräftas av dig. Är det däremot så att sammanslutningen anlitar en annan person eller bokföringsbyrå att sköta ärendena kan man ge en av delägarna endast Fullmaktsrätt. Då har den delägaren ingen rätt att utträta ärenden för sammanslutningen utan endast rätt att ge en fullmakt vidare till den som skall utträta ärendena. Den utsedda personen kan inte göra något för sammanslutningens räkning innan alla delägare har gett hen fullmakt.

VÄGAR / DIKEN

Är din väg i behov av förbättring/grundförbättring? Skogsvårdsföreningen erbjuder administrativa tjänster till väglagen och utför vägunderhåll.

Ta kontakt:

KARLEBY-NYKARLEBY
Kristian Gäddnäs, tel 040 660 2042,
e-post: kristian.gaddnas@svf.fi

VÖRÅ

Dan Kullman, tel 050 591 0383,
e-post: dan.kullman@svf.fi

VASA, KORSHOLM, MALAX, PÖRTOM

John Berg, tel 0400 561 343,
e-post: john.berg@svf.fi

NÄRPES, KRISTINESTAD, KASKÖ

Jami Pirttimäki, tel 040 660 2440,
e-post: jami.pirttimaki@svf.fi

SYD

Vägprojekt:

Saltjärv skogsväg (ny väg) i Töjby: Allt grundarbete gjordes färdigt under sommaren, inkommande vinter kommer vi att grusa upp vägen vartefter vi sladdar den i vår. Målet är att vi skall överlåta en färdig väg åt väglaget sommaren 2022.

Gillermossens skogsväg i Tjock: Vägen grundförbättrades under sommaren, vi kommer dock ännu att köra på ett till sladd lager med grus inkommande vår.

Bladh skogsväg i Knåpnäs: Vägen grundförbättrades under sensommaren, inkommande vår kommer vi ännu att göra mindre korrigeringar vartefter vi kör på ett till sladd lager med grus före vi avslutar projektet.

Fältas skogsväg i Tjock: Vägen grundförbättrades under sensommaren, inkommande vår kommer vi ännu att göra mindre korrigeringar vartefter vi kör på ett till sladd lager med grus före vi avslutar projektet.

Bäckåsvägen Öster-Yttermark: Vägen grundförbättrades under sommaren, inkommande vår kommer vi ännu att göra mindre korrigeringar vartefter vi kör på ett till sladd lager med grus före vi avslutar projektet.

Dikesprojekt:

Lagnan dikesplan i Pjelax: Alla arbeten har gjorts, en verkställighetsanmälan görs nu till skogscentralen om att pro-

jektet är färdigt. När vi fått de gjorda arbetena godkända kommer vi att avsluta projektet.

Nedermossens västra dikesplan i Ömossa m.fl.: En stor del av dikeslinjerna är upphuggna och en liten del av planerade diken har rensats. Vi kommer fortsätta rensningen så snabbt som företaget tillåter i vinter.

Nedermossens östra dikesplan i Ömossa m.fl.: Projektet har beviljats finansiering och vi har valt grävmaskinsentreprenör för arbeten. Dikesrensningen inleds ännu i år och vårt mål är att alla diken skall vara rensade tills våren 2023.

Rusmossen i Tjock: Alla dikeslinjer är öppnade och dikesrensningen pågår. Vårt mål är att alla arbeten skall vara utförda tills inkommande sommar.

Norrskogens dikesplan i Näsby: Färdigt planerad och kartor har sänts till berörda markägare. Vi kommer inleda öppnandet av dikeslinjerna så snabbt som möjligt och strävar till att kunna påbörja dikesrensningen ännu inkommande sommar.

Inderfjärdsdiket i Korsnäs: Dikeslaget höll möte där man tog beslut om att inleda ett rensningsprojekt av Inderfjärdsdiket. Planeringen är till stort sätt gjord och vi kommer inom kort att sända ut infobrev till berörda markägare, planerad rensning sensommaren 2022.

Ansökan om fullmakt på papper

En sammanslutning där inte alla kan identifiera sig digitalt eller ett dödsbo kan ansöka om fullmakt på papper. Ett dödsbo skall ha FO-nummer för att kunna ge fullmakt. På Suomi.fi fyller man i en blankett som sedan skrivs ut. Blanketten hittas via dessa rubriker/länkar; Fullmakter – Gå till sidan Fullmakt med ansökan – gör ansökan om fullmakt. Ansökan kan fyllas i på Suomi.fi utan att logga in. Ansökan skrivs ut och alla delägare undertecknar. Ansökan kan sedan skannas och lämnas in via Suomi.fi eller sändas per post. Till ansökan skall också bifogas dokumentation på vilka som är delägare. Gäller det en sammanslutning kan det vara ett beskattningsbeslut och för dödsbon gäller bouppteckningen. Dessutom skall en kopia av varje undertecknades giltiga pass eller identitetskort bifogas. Körkort duger inte.

Är det så att någon av delägarna inte har giltiga identitetshandlingar skall ansökan lämnas in på någon skattebyrå så att någon tjänsteman kan verifiera identiteten exempelvis via körkort eller utgången pass. När ansökan om fullmakt har godkänts får sökanden ett meddelande om det till den e-postadress som uppgavs i ansökan. Därefter kan den som ansökte om fullmakterna på egen hand befullmäktiga till exempel sig själv eller bokföringsbyrå att hantera sammanslutningens skatteärenden.

Naturligtvis går det i fortsättningen också att lämna in sammanslutningens deklarationer på papper men observera att blanketterna skall vara framme i tid.

MTK Hankinnat ger SVF-medlemmar nya medlemsrabatter

TEXT : MIA WIKSTRÖM

MTK Hankinnat har samlat köpkraften från MTK:s och SLC:s producent- och skogsägarmedlemmar och förhandlat fram förmånliga inköpsavtal som ger konkurrenskraftiga medlemsrabatter på bland annat person- och transportbilar, industrivaror, verktyg, byggnadsmaterial, maskiner, reservdelar, däck och möbler. Nu finns även MTK Hankinnats medlemsförmåner tillgängliga för SLC:s producentförbundsmedlemmar.

Som medlem i SLC:s producentförbund får du nu svårslagna rabatter hos 28 kända varumärken genom MTK Hankinnats avtal. Avsikten med medlemsrabatterna är att stöda medlemmarnas företagsamhet och företagets lönsamhet. Inom kort kommer MTK Hankinnats förmåner även i bruk för de svenskspråkiga skogsvårdsföreningarnas medlemmar.

Bolaget MTK Hankinnat Oy, som inledde sin verksamhet år 2020, ägs av MTK och LRF Samköp Ab. Bolaget har grundats för att förhandla fram mer konkurrenskraftiga medlemsförmåner och rabatter för medlemmar. Medlemsrabatterna finansieras helt av leverantörerna, inte från medlemsavgiften.

– MTK Hankinnat har grundats för att stärka Finlands landsbygd och företagandet på landsbygden, och för att ge ytterligare mervärde och bättre förmåner till medlemmarna i MTK och SLC, säger Sanna Blomberg, vd för MTK Hankinnat.

Varierande rabatter – öppna konto på mtkhankinnat.fi

Rabatterna varierar för de olika avtalen och på olika produkter och kan nyttjas när medlemsavgiften är betald. För att använda de flesta förmånerna behöver man öppna ett eget konto på mtkhankinnat.fi för att få sitt medlemskap kopplat till de olika rabattavtalen. Verifiera ditt medlemskap på mtkhankinnat.fi genom att fylla ditt medlemsnummer och postnummer. En del rabatter beviljas genom att uppvisa medlemskort vid köptillfället medan en del tjänsteleverantörer förutsätter FO-nummer eftersom förmånerna har tagits fram för företagare. För att identifiera en MTK- eller SLC-medlem använder MTK Hankinnats databas medlemsnumret och/eller FO-numret i SLC:s medlemsregister. Vill du som medlem utnyttja en rabatt som förutsätter FO-nummer, kontakta då först ditt eget producentförbund för att se

till att ditt FO-nummer även finns i SLC:s medlemsregister.

Bekanta dig med förmånerna

För att handla med MTK Hankinnats avtal hos Onninen krävs FO-nummer och att medlemmen öppnar ett eget företagskonto. Ahlsells förmåner kan utnyttjas av både medlemmar med FO-nummer och personmedlemmar, så att företagare kan öppna konto och personmedlemmar kan utnyttja förmåner genom att visa sitt medlemskort i butiken. Isku ger rabatt genom att medlemmen visar sitt medlemskort i kassan. Även för att utnyttja bilförmåner ska medlemskortet uppvisas. För en del bilmärken ges både rabatt och bonus, eller enbart bonus, beroende på avtalen. Bilbonus ansöker kunden om på mtkhankinnat.fi efter att bilen överlåtits.

Bekanta dig med förmånerna och hur du använder dem på www.mtkhankinnat.fi/sv/. Vid frågor kan du kontakta info@mtkhankinnat.fi eller 040 920 9877 som även betjänar på svenska. SLC:s kontaktperson för MTK Hankinnat-samarbetet är kommunikationschef Mia Wikström (mia.wikstrom@slc.fi, tfn 050 355 3213).

Tilträskets dikesplan i Korsnäs:

Dikesplanen är gjord och vi har sänt ut infobrev till berörda markägare. Vi hoppas på att få alla dikeslinjer öppnade under vintern, tanken är att vi skall kunna utföra rensningen sommaren 2022.

Rävåsens dikesplan i Tjock:

Dikesplanen är gjord och vi har sänt ut info-brev till berörda markägare. Vi hoppas på att få alla dikeslinjer öppnade före sommaren, tanken är att vi skall kunna utföra rensningen hösten-vintern 2022.

Börkmossens dikesplan i Lappfjärd:

Uppskattningsvis en fjärdedel av området är i dagsläget planerat och vi kommer att fortsätta planeringen så länge som möjligt före snön. Infobrev till berörda markägare sänds ännu i vinter.

MELLAN

Vägprojekt:

Kronskogen i Petalax. Vägen grävd och den gamla vägsträckan grusad. Förlängningen grusas på frusen mark i vinter

Blommisgränd i Petalax. Väglinjen avverkad. Finansieringsansökan inlämnad. Grävning kan påbörjas ifall ansökan godkänns före marken fryser till. Annars grävning på sommaren 2022.

Risnäsåddin i Övermark. Väglinjen avverkas snart och finansieringsansökan inlämnas efteråt. Grävning och grusning efteråt sommaren 2022.

Norra Vörå-Karvat skogsbilväg. Grundförbättringen av vägen har inletts. Nu närmast vinterpaus. Fortsättning nästa sommar. Den första delfakturan blir utsänd.

Lotlax-Kärklax skogsbilväg. Grundförbättringen är klar. Slutredovisning och slutfakturering.

Vinterväg i Oxkangar by. En vintervägstump planeras. Startpunkt från skärvägen och gamla krossområdet.

Kocki skogsväg i Komossa. Förfrågningar från vägdelägare om en grundförbättring. Inledande möte kommer att hållas.

Dikesprojekt:

Blemörsund-Sandövattnet i Replot. Ca 70 % av dikena rensade, resten rensas sommaren 2022 efter att linjerna avverkats.

Blemörsund i Replot. Miljöutredning beställd.

Kläckmokärret i Sundom. Dikningen planerad i höst ännu.

Helne-Vitmossen i Malax. Dikningen gällande väg på dikesren påbörjas då marken fryser. Avverkning av linjerna fortsätter. Rensning av dikena sker där linjerna är avverkade under vintern

Hanikkärret i Malax. Finansieringsansökan inlämnad. Dikeslinjerna avverkas i vinter och grävning troligen nästa vinter eller eventuellt redan kommande vinter ifall linjerna avverkade.

Narne norra i Malax. Planeringen klar. Anhållan om utlåtande gällande dikningen inlämnat till NTM-centralen. Ifall ok så blir det ett möte där det bestäms ifall finansieringsansökan inlämnas för dikesrensningen, därefter avverkning av dikeslinjerna och grävning.

Moberg i Malax. Planeringen i terrängen så gott som klar. Utskick ur planen till alla berörda är nästa åtgärd.

Helenemossen i Rimal. Avverkningen av linjerna fortsätter. Grävaren kommer under vintern.

Sane-Höusne i Pörtom. Terrängplaneringen nästan klar

Vörs mossen dikesplan. Finns upphuggna dikeslinjer som kan dikas. Avverkningarna fortsätter under vintern.

Böte 2 dikesplan. Planering pågår. Tottesund dikesplan. Finansieringsansökan har godkänts, så vi kan avverka dikeslinjerna inkommande vinter.

Blomsteräng dikesplan. Finansieringsansökan godkänd.

Västerhankmo dikesplan. Finansieringsansökan lämnas in till Skogscentralen.

Kärkine dikesplan. En mindre dikesplan kommer att göras i Kärkineområdet i Lotlax, Vörå.

NORR

Vägprojekt:

Jäknöbacka skogsväg i Överesse:

Vägen kompletteringsgrusas 2022.

Kackurlamp skogsväg i Nedervetil: Vägen har grundförbättrats, färdigställs nästa sommar.

Kettusbacka skogsväg i Nedervetil: Vägen har grundförbättrats, färdigställs nästa sommar.

Rudträsk skogsväg i Larsmo: Vägen har grundförbättrats, färdigställs nästa sommar.

Kåtabacka skogsväg i Småbönders, Kronoby: Väglaget har hållit vägstämman och grundförbättringsplanen har godkänts på vägstämman i augusti.

Silvergruvsvägen i Ytterbråtö, Kronoby: Vägförriktning har hållits och planen inlämnas för godkännande.

Större istandsättningsdikningsprojekt där dikning påbörjas under vintern:

Gränlandi dikningsplan i Ytter- och Överesse byar

Bränno norra dikningsplan i Källby by, Överpurmo

Palojärvbacken dikningsplan i Saka, Karleby

Furuholmen dikningsplan i Kaustar och Korplax, Karleby

Fingervantmossen dikningsplan i Nederpurmo

Storträsket dikningsplan i Kovjoki, Nykarleby

Hedkärrsbacken dikningsplan i Forsby, Nykarleby

Är EU:s skogspolitik ett verkligt hot mot skogsbruket i norr?

En översikt över det viktigaste inom EU-politiken som påverkar skogen och deras effekter

TEXT: VIKTOR HARVIO SKOGSOMBUDSMAN SLC
FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA

Ett antal olika politiska paket har nyligen utarbetats i EU, vilket har orsakat stor oro bland EU:s skogsländer och skogsägare. Det finns betydande skillnader mellan EU-kommissionens och skogsländernas uppfattningar om en hållbar skogssektor och dess potential som en pelare i en hållbar ekonomi. Meningskiljaktigheterna verkar inte bara bero på missförstånd och okunskap utan också på ideologier. Av rent geografiska skäl passar inte en och samma schablon överallt när det gäller skogar. Under den senaste tiden har EU:s taxonomi för hållbar finansiering, skogsbruksstrategin, strategin för biologisk mångfald och FIT för 55 energi- och klimatpaketet varit de mest omtalade bland EU-politiker.

EU:s strategier för biologisk mångfald och skogsbruk fram till 2030

När det gäller naturens mångfald kan rulljanssen anses ha börjat våren 2020, när EU-kommissionen lade fram sin strategi för biologisk mångfald, där målen för 30 procent bevarande och 10 procent strikt skydd av EU:s mark- och vattenytor presenterades. Målet är också att öka skogsbruksmetoder "som ligger närmare naturen" och att betona återställande. Sedan publiceringen har kommissionen påbörjat det arbete som krävs för att genomföra

strategin, vilket har inriktats på att definiera de begrepp som används i strategin, till exempel de forn- och urskogar som föreslås bli skyddade. Finland har för närvarande i EU den största arealen mark som är strikt skyddad och också kontinuerligt skogsbruk har ökat, även om mer forskning behövs kring den metoden.

EU:s skogsbruksstrategi, som är en del av EU:s Green Deal och en del av EU:s strategi för biologisk mångfald, har visat sig vara bättre för skogssektorn än väntat sedan de första versionerna läcktes ut i somras, och skogarnas ekonomiska aspekt beaktas nu bättre. Skogsstrategin är dock fortfarande miljöinriktad och det finns fortfarande problem från skogsbrukets sida eftersom den inte fullt ut erkänner bioekonomins potential eller skillnaderna mellan länderna.

Även om strategierna inte är bindande lagstiftning har de ett betydande inflytande på verksamheten. Detta gäller både EU:s skogsbruksstrategi och strategin för biologisk mångfald. I ett betänkande nyligen påminde riksdagens jord- och skogsbruksutskott att skogspolitikerna är en fråga för medlemsstaterna - inte för EU.

EU:s taxonomi

Efter EU:s strategi för biologisk mångfald började information sippa ut om EU:s taxonomi för hållbar finansiering, som hade varit under utarbetande i

några år och som sedan dess har blivit ett ganska konstant bekymmer, inte bara för skogssektorn utan även för sektorer som vattenkraft, vindkraft och kärnkraft. Den avgörande frågan för taxonomin är "vilka sektorer och verksamheter anses vara hållbara enligt taxonomin". För att klassificeras som hållbar måste en ekonomisk verksamhet bidra väsentligt till minst ett av hållbarhetsmålen i taxonomin och får inte orsaka betydande skada för uppnåendet av andra mål.

Finlands ställningstagande öppet

Taxonomin är i första hand ett instrument för den finansiella sektorn för att styra finansiella flöden mot hållbara investeringar och verksamheter. Förutom klimat och biologisk mångfald innehåller taxonomipaketet delpaket om vatten, cirkulär ekonomi och förorening. Kommissionens kriterier för klimatåtgärder är svåra att tolka och verifiera, och deras förmåga att utnyttja befintliga verktyg är tvivelaktig.

Även om hållbarhetskriterierna i första hand är inriktade på industrin kommer effekterna att sippa ner till skogsägarna, till exempel i form av ökad rapportering om skogsbrukets klimatpåverkan, till exempel skulle skogsfastigheter på över än 13 hektar bli föremål för granskning och rapportering under en 30-årsperiod.

Ab AGRO-YTMEK Oy

Tel 0500 294158 / 06 2256269
www.agroytmek.fi

**MÖRE
SKOGSVAGN +KRAN
6570**

Ett parti med
kran 6.6m,
vagn 9 ton

Pris 13.000€
+ moms 24%

En hobby som LÖNAR sig

Gallra ekonomiskt med JOBO ST50 Combi
Lätt, snabb och kraftig. Med eller utan rullar.
• fälldiameter 30cm • kvistkraft 22kN
• svärd 14/16in, 2mm • oljebehov 40-80l/min
• vikt 265 kg

Tillförlitlig CAN-bus styrning med både
längd- och diametermätning (option).

Alternativt **JOBO ST50 Bambi**, vikt bara
205kg. Kan uppgraderas med rullar.

SYKETEC

Vallgrundvägen 78B, 65800 Replot • Börje 040 7008796
info@sykeharvesteri.fi • www.sykeharvesteri.fi

DELTA I FACEBOOK LIVE-DISKUSSION

I början av 2022 ordnar SLC en svenskspråkig Facebook Live-diskussion med Europaparlamentariker Nils Torvalds om EU:s skogspolitik.

Evenemanget är öppet för alla intresserade och det exakta datumet kommer att meddelas på SLC:s sociala medier och i nyhetsbrevet.

Skogsägarna skulle också vara skyldiga att hålla "intressegrupphöranden". I skrivande stund är Finlands ställningstagande till klimattaxonomin fortfarande öppet och kommer att avgöras senast i december. Förordningen ska träda i kraft vid årsskiftet, om den inte faller helt och hållet.

Biologisk mångfald

Kriterierna för biologisk mångfald i taxonomin, som kommer att följa några steg senare, förväntas inte alls vara ett dugg lättare för skogssektorn. EU-kommissionens förslag till kriterier för biologisk mångfald för skogsanvändning är också en utmaning, eftersom den föreslår en 20-80-regel som innebär att 20 procent av skogsfastigheten helt och hållet skulle uteslutas från ekonomisk användning. För vattendrag föreslås skyddszoner på 30 meter.

Andra utmanande förslag är definitionen av skyddad urskog och gamla skogar, ett krav på åldersfördelning av bestånd, ett krav på tre trädslag, ett krav på 10 % naturvårdsträd, undvikande av markberedning på 90 % av arealen och ett förbud mot istandsättningsdikning av torvmarker. Enligt de nya kriterierna skulle nuvarande finska skogsbruket tolkas som ohållbart och om de genomförs skulle det kosta miljontals euro och påverka skogsbrukets lönsamhet betydligt.

FIT FOR 55, LULUCF och REDIII

Under sommaren presenterades i samband med EU:s stora klimat- och energipaket FIT FOR 55 även nya mål och olika flexibilitets- och beräkningsmetoder för markanvändning, förändrad markanvändning och skogar (LULUCF), samt situationen för direktivet om förnybar energi (REDIII), som för närvarande håller på att uppdateras. När det gäller LULUCF förenklades beräkningsmetoderna för kolbindning i skogar och träprodukter så att de återspeglar den faktiska kolbindningen i skogarna, vilket är en förbättring jämfört med den tidigare teoretiska beräkningsmodellen, som gjorde att kolbindningen i skogarna i Finland såg lägre ut än vad den faktiskt är.

När det gäller skogsenergi är direktivet om förnybar energi, vilket kallas REDIII, och som är inne på sin tredje uppdateringsrunda, en särskilt viktig politik. Det som gör situationen speciell är att även om uppdateringarna av REDII inte har genomförts, är en ny version redan på gång. Det har visat sig vara en utmaning att motivera nordiska användningen av träenergi, som huvudsakligen bygger på sidostömmar, och för detta paket beror också mycket på hur man definierar saker. Speciellt gamla skogar, skogar med biologisk mångfald och torvmarker samt definitionen av dessa är centrala. Paketet kan med andra ord få konsekvenser för privat egendom.

Påverkningsmöjligheter

Särskilt de skogliga länderna Finland, Sverige och Österrike har i sina ställningstaganden ofta protesterat mot EU-kommissionens förslag om att begränsa skogssektorn, där utmaningar ur ett rättvis- och egendoms-skyddsperspektiv finns. De skogliga länderna har backats upp av andra länder då problemen lyfts upp, även om det återstår att se om det går att hitta tillräckliga koalitioner.

Men hur är allt detta överhuvudtaget möjligt? Det var ju inte meningen att EU skulle ha någon som helst behörighet när det gäller medlemsstaternas skogspolitik. Denna grundläggande EU-princip gäller fortfarande, men på grund av skogens många olika roller har EU-kommissionens indirekta inflytande på den nationella skogspolitiken genom klimat-, energi-, finans- och miljöpolitiken ökat. Detta har dock inte varit något problem tidigare ur skogssektorns perspektiv på grund av kommissionens mer balanserade strategi för att arbeta med de olika aspekterna av hållbarhet - det har funnits en harmoni mellan ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De som å sin sida betonar miljöaspekter ser saken tvärtom.

Trycket är stort

Den nuvarande kommissionen, under ledning av Ursula von der Leyen,

har lagt större vikt vid klimat- och miljömotståndskraft inför hoten om ökade klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald. Det är dock oklart om kommissionens nuvarande skogspolitik verkligen kommer att bidra till att de ädla målen uppnås på lång sikt. Utifrån ser det ut som om miljökommissionär Virginijus Sinkevičius och klimatansvarig kommissionär Frans Timmermans har varit mycket högljudda i sitt förespråkande av miljö- och klimatfrågor, medan jordbrukskommissionär Janusz Wojciechowski's avdelning har hamnat i skymundan.

Trycket är stort och beslut måste fattas för att förbättra klimatet och miljön, men man måste vara försiktig så att man inte försämrar de system som på lång sikt är en del av lösningen på dessa utmaningar. Den skogliga bioekonomin och det hållbara skogsbruket måste ses som en viktig del av lösningen för att uppnå EU:s klimat- och miljömål. Forskning har också visat att skogsägare är angelägna om att ta itu med utmaningarna.

I framtiden är det viktigt för Finland och skogssektorn att ståndpunkterna om Finlands skogar är tydliga, oavsett om de kommer direkt från Finland eller om de ekar i Bryssels korridorer. MTK:s, SLC:s och Pellervo ekonomisk forskning PTT:s gemensamma kontor i Bryssel bevakar de finländska skogsägarnas intressen på EU:s politiska arenor.

Din nya skog växer redan hos oss.

Mellånä Plant
Kristinestad • Dagsmark • (06) 229 2211
www.mellanaplant.fi

Skogskranar och vedmaskiner från oss!

Även begagnade i lager.

Malax Thomas Backman • Tel. 0400 230 975
Vörå Tommy Antill • Tel. 044 346 9521

Ab K-Lantbrukscentralen Vörå Oy
Vörå Larvvägen 53 • Tel. 06 384 3400
må-fr 7-18, lö 8-14
Övermalax Malaxvägen 525 • Tel. 0400 230 975
må-fr 8.30-17

Lantmännen Agro

HÖST I VÄSTERHANKMO

Skogsvårdsinstruktör Mats Linnsén fotade hösten under en arbetsdag i Västerhankmo.

SKOGSFASTIGHETER TILL SALU

*Fridfull jul och
Gott nytt år!*

Anbud senast 3.12.2021

Pedersöre, Sundby

>> del av Hummeljut 14:9, ca 60,7 ha **skogs- och åkermark**
Anbud senast **3.12.2021**. Tilläggsuppg. Fagerholm 040 736 4547

Vörå, Rökiö

>> Kneck 14:81, 22,84 ha
Anbud senast **3.12.2021**. Tilläggsuppg. Södergård 0500 560 418

Malax, Yttermalax

>> Elgkärr 3:22, 8,77 ha
>> Skogsmark 5:174, 6,115 ha
Anbud senast **3.12.2021**. Tilläggsuppg. Jåfs 050 526 2152

Närpes, Töjby

>> del av Karlsson 22:3, ca 4 ha
Anbud senast **3.12.2021**. Tilläggsuppg. Nynäs 0500 167 489

Kristinestad, Lappfjärd

>> Storskogen 34:20, 19,88 ha
Anbud senast **3.12.2021**. Tilläggsuppg. Åstrand 040 544 1449

Anbud senast 10.12.2021

Vasa, Sundom

>> Släthår 4:181, 4,5 ha
Anbud senast **10.12.2021**. Tilläggsuppg. Jåfs 050 526 2152

Korsholm, Värilax (Petsmo)

>> del av Stormstrand 5:212, ca 5,1 ha
Anbud senast **10.12.2021**. Tilläggsuppg. Storm 0500 272 910

Korsnäs, Molpe

>> Kallkärr 9:155, 3,31 ha **skogsmark med byggrätt för fritidsbostad**
Anbud senast **10.12.2021**. Tilläggsuppg. Svinn 040 823 2364

Kristinestad, Påskmark

>> Åkes 4:153, 18,5 ha
Anbud senast **10.12.2021**. Tilläggsuppg. Huldén 0400 669 245

Anbud senast 14.1.2022

Korsholm, Södra Vallgrund

>> Sand 14:14, ca 7,9 ha
Anbud senast **14.1.2022**. Tilläggsuppg. Storm 0500 272 910
Anbud inlämnas elektroniskt eller sänds till Ab Skogsfastigheter AFM, PB 186, 65101 VASA. Anbud ges som fast eurobelopp.
Säljarna förbehåller sig rätten att godkänna eller förkasta givna anbud.
Värderingar och ytterligare information på:
www.skogsfastigheter.fi e-post: skogsfastigheter@svf.fi

SKOGSVAKTEN

Registrera dig i skogsvakten, så får du automatiskt meddelande till din e-post då nya skogsfastigheter, tomter etc. kommer till försäljning på ditt område.

www.skogsfastigheter.fi

**Ab Skogsfastigheter
AFM**

Ab Skogsfastigheter AFM • skogsfastigheter@svf.fi • 0500 568 804 • 040 823 2364

**Skogsägarna
SvF Österbotten**

Skogsarbetare som tävlar i karaoke på fritiden

Volmar Risberg i Pörtom är skogsarbetare och anställd av Skogsvårdsföreningen Österbotten. Han har arbetat i skogen "nästan i alla tider", eller sedan 1990-talet. Ett arbete han trivs bra med. På fritiden gör han annat och det är så häftigt – han tävlar i karaoke!

Så här berättar han.

– Sängen och musiken har jag i generna. Kommer från en familj där flera sysslar med musik.

– Jag började sjunga karaoke för ganska länge sedan, men att tävla har kommit med i bilden på senare år. På finskt håll är det mera vanligt än på svenskt håll och jag är med i en karaokeklubb i Jurva. Jag har karaokeutrustning hemma men den är inte alls i så flitig användning.

För inte så länge sedan placerade han sig på andra plats i en riksfattande tävling. Silvermedaljen satt fint. Att ta sig till en final föregås av först uttagningstävling och sedan semifinal. Volmar tävlingar numera i seniorklassen 60+.

– Jag gillar finska låtar och i finaltävlingen, som ägde rum i Seinäjoki, deltog jag med två låtar. Den ena av Irwin Goodman och den andra av Ismo Hiltunen.

En final pågår i två dagar. Man deltar med en sång per dag och bedöms utgående från sångfärdighet, låtval och hur låten passar sångaren.

– Det är spännande. Priset består

i huvudsak av "ära och berömmelse" men silverplatsen gav pokal.

– Det är också så att en del av dem som deltar i tävlingar på den här nivån har musiken mer eller mindre som yrke. Och då känns det speciellt bra att jag, en vanlig skogsarbetare, är med och tävlar om medaljer tillsammans med dem.

– I senaste tävlingen, som jag deltog i, ordnades i Kurikka. De sex bästa går vidare till en tävling i Lappajärvi i början av nästa år. Jag är en av dem.

Gratulerar och lycka till i fortsatta tävlingar från Skogsvårdsföreningen Österbotten!

TEXT: LISBETH BÄCK FOTO: JOHN BERG

Skogsarbetare och maratonlöpare

Robert Kengo är anställd av Skogsvårdsföreningen Österbotten sedan 2019. Han är hemma från Pensala och när Skogsägaren ringer upp röjer han som bäst plantskog i Vörå.

På fritiden är han löpare och placerade sig bra när han deltog i Vanda-maraton i oktober tidigare i höst. Så här berättar han.

– Jag började löpträna år 2017. Efter att min pappa hade anmält mig till Stockholm-maraton, mest på skoj. Jag antog utmaningen, det gick bra och sedan dess har jag deltagit i 15 halvmaraton och 7 maratonlopp. Ett maraton är ju 42 kilometer.

Nu i Vanda hade jag som mål att springa under tre timmar och det klarade jag. Löpträna gör jag ungefär sex dagar i veckan. Det är roligt och känns bra. Kul att ha något att "måra på" med.

– Att röja skog ger också bra kondition. Jag trivs bra med jobbet.

Jag är 28 år så jag hinner med många maraton ännu, har ännu inte anmält mig till något lopp nästa sommar men målet är att springa under två och en halv timme då.

TEXT: LISBETH BÄCK FOTO: PRIVAT

ÄLGJAKTEN I SIFFROR

per den 22 november 2021

TEXT OCH FOTO: JOHN BERG

Älgjakten hittills har gått ungefär som planerat i svenska Österbotten. Planen är att ytterligare minska på älgstammen under höstens jakt. Från Pedersöre och Malaxområdet har det kommit information om att älgstammen är väldigt liten och att jakten avslutas i förtid i dessa områden.

Använda licenser hittills.

Karlebynejden	150 av 214 = 70 %
Pedersörenejden	150 av 197 = 76 %
Nykarlebynejden	179 av 220 = 81 %
Vörånejden	194 av 239 = 81 %
Vasanejden	170 av 230 = 74 %
Malaxnejden	116 av 178 = 65 %
Närpesnejden	267 av 420 = 64 %
Lappfjärdsnejden	174 av 287 = 61 %
Totalt	1400 av 1985 = 71 %

Alla områden använder dessutom banksystemet där en viss procent av beviljade licenser sparas. Dessa används endast om man under jakten anser att det finns mera älgar än beräknat kvar efter den planerade avskjutningen.

Ifall man då skjuter 100 procent av beviljade licenser har LUKE uppskattat höstens älgstam väldigt mycket i underkant och då har jägarna också använt de "extra" licenserna ur banken för att minska på älgarna i området. Eller så har man till exempel bara fem procent i banken som extra licenser.

Till exempel Närpesnejden har 25 % av licenserna i banken. Av de totala beviljade licenserna på 420 stycken är således cirka 100 i banken. Ifall avskjutningen då landar på ca 300 licenser är det planerade målet nått trots att det bara är 75 % av beviljade licenser. Denna bankprocent borde vara synlig i statistiken över beviljade och använda licenser för den skulle minska på missnöjet med att alla licenser inte används.

Idén med en hög bankprocent är att det finns licenser att ta till ifall LUKES beräkning av älgstammen av någon anledning är väldigt i underkant. Ifall beräkningen är i överkant ser nog jägarna detta under jakten och kan avsluta jakten före alla licenser är använda. Men det är inte bara antalet älgar som gäller utan jägarna bör också ta hänsyn till att fälla en lämplig fördelning av tjurar, kor och kalvar.

För dessa finns också inom varje område en procentuell fördelning som borde vara uppnådd då jakten avslutas. Till exempel inom Närpesnejden är målet att av vuxna djur är 58 % tjurar och 42 % kor. Av totala antalet fällda borde kalvarna vara 48 %. Tjurprocenten är över 50 främst tack vare att inom bland annat Närpesnejden har tjurar med fem till åtta taggar i flera års tid fått gå. Det har resulterat i att jägarna där nu i flera års tid sett och fällt stora tjurar i så gott som alla jaktlag.

Betraktelser kring kontinuerligt skogsbruk

Vid en exkursion under hösten fick mellanteamet beakta sig gammelskog som plockhuggits i Vörå. Skogens ålder var cirka 200 år och virkesmängden cirka 100 m³ per hektar. Det gjordes två åldersbestämningar och det ena trädet hade tydliga årsringar de senaste sjuttio åren, medan det andra inte hade någon reaktion de senaste hundra åren. Under alla år har det plockhuggits ca 400 m³ i denna skog, medan skogen vid "normalt" skogsbruk borde ha haft två omloppstider och producerat cirka 1000 m³

virke. Det är ingen fart på granplantorna i botten. Åt detta bestånd kan inte mycket göras utan det får förbli orört.

Gällande vedtravarna som fanns på skiftet kan de mycket väl härstamma från de tvångsleveranser som var pålagda skogsägarna under kriget 1939-1944. Tuvorna som syns är gamla stubbar och mosstäcket är tjockt eftersom träden slutat dra näring.

TEXT OCH FOTON: GUY DJUPSJÖBACKA.

Mellanteamet höll friluftseftermiddag i Vöråskogarna och passade på att plocka lingon. Foto Charlotta Frantz.

Allt större andel biobränsle till Alholmens Kraft

TEXT OCH FOTO: ANNA SAND/KUSTMEDIA

Sommar 2001. Det första kolfartyget M/S Eira anlöper Alholmen i maj med 18 000 ton kol, och samma dag tänds för första gången eld i ångpannan. Några veckor senare, den 11 juli, kopplades generatoren till stamnätet – en historisk dag – och i december hölls den ståtliga invigningsfesten för världens största biokraftverk

Det är nu 20 år sedan och mycket kylvatten har runnit genom kanalerna sedan dess. Vi träffar Björn Åkerlund, VD för Alholmens Kraft, för en diskussion om kraftverkets övergång till biobränslen, som under hösten utgjort nästan 90 procent av allt bränsle som använts.

Elproduktionen justeras enligt priset

– Redan från starten var kraftverket förberett för endast biobränslen och vi var tekniskt sett före vår tid, inleder Åkerlund, som arbetat här i 15 år och de första tio åren som driftschef.

Alholmens kraft producerar fjärrvärme till Jakobstadsregionens industri och till konsumenter, processånga till UPM:s fabriker samt el som går ut i stamnätet. Den mindre anläggningen, AK1, är i drift när elbehovet är litet. AK1 producerar i huvudsak värme och körs enbart på biobränslen. Det större kraftverket, AK 2, är byggt främst för elproduktion och här räcker inte biobränslen till utan även torv och i viss mån också stenkolk används som tillägg- och reservbränsle. Det betyder i sin tur större utsläpp.

I dag mer en reglerkraft

Eftersom priserna på utsläppsrätter stigit under de senaste åren blir användningen av fossila bränslen mer olönsam och det innebär i sin tur färre driftstimmar på AK 2.

– När det är bra priser på elmarknaden och det finns efterfrågan, ökar vi på driftstimmarna, förklarar Åkerlund.

Idag finns dessutom andra former av energiproduktion som konkurrerar med kraftverken. Vindkraften har under årens gång fått en alltmer betydande roll i Finland, men är en väderberoende produktionsform. Det innebär att Alholmens Krafts stora kraftverk numera har intagit rollen av att producera reglerkraft, från att tidigare haft en ganska konstant produktionsnivå under hela året.

– När det behövs mera energi går priserna upp och då är vår produktion lönsam, förtydligar han.

Kol och torv reservbränslen

Samtidigt innebär de allt högre utsläppspriserna att man på Alholmen prioriterar biobränslen så långt som möjligt.

– Eftersom produktionsvolymerna på el har minskat till följd av utvecklingen, behöver vi idag mindre bränsle än tidigare, och vi fasar ut de fossila bränslena vartefter. Idag utgör användningen av stenkolk bara några procent av allt bränsleanvändning, och den ska vara helt utfasad senast i maj 2029. Även torvens andel minskar – den låg för några år sedan ännu på cirka 45 procent, men är idag betydligt lägre och används främst som reservbränsle under vinterhalvårets toppar i efterfrågan. Detta eftersom det då rent logistiskt sett kan vara svårt att komma upp till de nivåer som behövs av biobränsle, förklarar Åkerlund.

Bark och energived

Det biobränsle som används består till största delen av bark från UPM, som utgör den största den enskilda leverantören till Alholmen.

– De står för 50–60 procent av allt biobränsle, medan ett flertal olika leverantörer delar på återstående andelen. Vi har bland annat ett långvarigt och välfungerande samarbete med Österbottens Skogsvårdsförening. De levererar årligen över 100 GWh energived från regionens skogar.

Det betyder i antal långtradare cirka 1 000 varje år, vilket alltså är flera leveranser om dagen, berättar Åkerlund, som också själv är skogsägare och i mån av tid och möjlighet en aktiv sådan.

Krävs långsiktig plan

Hyggesrester levereras antingen färdigt krossade eller krossas på Alholmen och kommer från ett område med ungefär 100 kilometers radie.

– De senaste åren har volymerna ökat eftersom de fossila bränslena fasas ut. Nu behövs alltmer biobränsle även om vi totalt sett använder mindre bränsle idag än för tio år sedan. Men – det finns också begränsningar i hur mycket man på kort sikt kan öka användningen av biobränslen.

– Det måste ske i form av ett långsiktigt arbete eftersom det finns ett stort tidsglapp mellan själva produktionen av bränslet och användningen av det. Utmaningen för vår del är att få tillgången att motsvara det varierande behovet, och att kunna förutse det – att helt enkelt kunna förutspå själva elmarknaden, avslutar Åkerlund.

– Vi har ett långvarigt och välfungerande samarbete med Skogsvårdsföreningen Österbotten rf. De levererar årligen över 100 GWh energived. Det betyder i antal långtradare cirka 1000 varje år säger Björn Åkerlund, VD för Alholmens Kraft.

ALHOLMENS KRAFT

- Alholmens kraft är världens största biobränslekraftverk och producerar elektricitet, processånga och fjärrvärme till industrin och konsumenter.
- Som bränsle används i huvudsak biobränslen: bark, skogsflis och andra biprodukter från träförädling samt torv. Stenkolk används som tilläggbränsle men fasas fram till 2029.
- UPM:s Jakobstadsfabriker utgör den största enskilda leverantören av biobränsle och levererar bark från massaveden och sågstockarna. Största delen av det övriga träbränslet utgörs av hyggesrester från regionens skogar: ris, toppar och grenar.
- Processången levereras till intilliggande UPM Kymmene's pappersfabrik, fjärrvärmens distribueras via Katternö Ab inom Jakobstad och elen levereras till kraftverkets ägare: Pohjolan Voima, Katternö Group och UPM Energy.
- Kraftverkets eleffekt är 265 MWe, vilket kan jämföras med den effekt som krävs för att lysa upp en väg ett varv kring jorden.
- Kraftverkets panna är världens största CFB-panna (cirkulerande fluidiserande bädd-panna) med en eldstad som mäter 8,5 x 24 m och är 40 m hög.
- Kraftverket sysselsätter idag 38 anställda plus ett stort antal underleverantörer och köptjänster

ÄNNU MER HUSQVARNA

KAMPANJ

Få en värdecheck* att köpa fler Husqvarna-produkter för när du köper en ...

Julklappstips!

Husqvarna leksaker, trimmers och motorsågar m.m.

... bensinmotorsåg ur 500-serien

Värdecheck
250 €

543 XP pris från 649€

... bensinröjsåg ur 500-serien, F-modeller

Värdecheck
250 €

545 FR pris från 879€

... bensinmotorsåg ur 400-serien

Värdecheck
150 €

435 Pris från 429€

KOM IHÅG

HUSQVARNAS
BRUKSSÄKERHET
FÖR DIN MOTORSÅG

Industrivägen 1, Jakobstad
06-789 8570, www.erikssons.fi

T540 i XP/ 540 i XP
Batterimotorsåg med motsvarande sågeffekt som en 40 kubiks bensinmotorsåg!
Begär offert!

Kvartsgatan 2, Vasa
06-357 7850, www.koneygard.fi

Skyddskläder!

- * Classic
- * Functional
- * Technical
- * Technical Extreme

Skyddsbyxa Classic
pris från **113€**

Skogsjacka Classic
pris från **69,90€**

Tegelbruksvägen 7 A, Närpes
06-224 1020, www.soderman.fi

TOOLHOUSE.FI

Det mesta inom verkstadsutrustning

- * Billyftar
- * Däckmaskiner
- * Pelarbormaskiner med mera

www.toolhouse.fi info@toolhouse.fi 040-1970208

FÖRSÄLJNING, SERVICE, RESERVDELAR OCH TILLBEHÖR

FENDT VIKING ZIGA STIHL VALTRA AKU Sampo japa

Stihl MS 241 C-M VW
Yrkesmotorsåg med värmehandtag
Specialpris 660€

Stihl FS 410 C-EMK Röjsåg
890€

MotoMix
Miljövänlig 2-T bränsle, som tillverkas genom att använda STIHLs egna HP Ultra motorolja av toppkvalitet - går till alla 2-taktsmotorer samt till STIHL 4-MIX maskiner!

Service av lantbruks- och entreprenadmaskiner, reservdelar, tillbehör, oljor m.m.
Auktoriserad Valtra, Fendt, Sampo, Huddig och Lännenservice

Stiga ST4262P Snöslungor
895€

Bilsläpvagn- och båttrailer-försäljning

MSA 120 C-BQ - Batteridrivna såg
Brukstid ca 35 min (AK20)
329€
inkl. batteri och laddare

MSA 140 C-BQ - Batteridrivna såg
Brukstid ca 45 min (AK30)
379€
inkl. batteri och laddare

STIHL
Arbeta tryggt och bekvämt med STIHL säkerhetsutrustning!
FRÅGA EFTER PAKETERBJUDANDE.

NYA MODELLER!

Ultralätta motorsågar

- Stihl MS 170 Erbjudande • Volym 30 cm³ • 4,2 kg **199€**
- Stihl MS 180 Erbjudande • Volym 32 cm³ • 4,3 kg **279€**
- Stihl MS 194 CE Erbjudande • Volym 30 cm³ • 3,3 kg **359€**

Cirkelv. 15, MASKINSERVICE • KONEHUOLTO tel. 06-3182950
65100 Vasa **MARANDER** 0500-364688
www.marander.fi • email: marander@maskin.netikka.fi

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Skogsägarna
Svf Österbotten

